

Jubilæum i rød fredagsbar

Biologernes bar fejrer 30-års-jubilæum, og siden murens fald i 1989 har den – i hvert fald ifølge dem selv – været den sidste betonkommunistiske bastion i Europa. Det er noget, man går op i og er stolte af. Bl.a. prydes væggen i baren af en rød fane med hammer og segl, og siden proklamationen af betonbastion har baraktivisterne altid indledt deres møde med at synge ”Når jeg ser et rødt flag smælde”.

13

CAMPUS til Foulum

Forskningscenter Foulum er den største enhed under Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet. *CAMPUS* har for et par dage flyttet redaktionen til Foulum for at lære mere om bl.a. kvægforskning, aktive personaleforeninger, gentest af grise, og ikke mindst hvordan det gik, da forskningscenteret og dets forskere i sin tid blev flyttet fra hjertet af København til en mark uden for Viborg.

8

Få kvinder i forskertoppen

En kvindelig professor for hver syv mænd – og det på trods af, at kvinderne udgør hovedparten af de studerende.

På konferencen Women in Academia bliver der igen sat fokus på de få kvindelige professorer og lektorer på universitetet, og arrangørerne erkender, at det bliver en meget vanskelig proces at ændre status quo.

4

CAMPUS

AARHUS UNIVERSITET

9

18.5.09

Stort drama til kapsejladts

Der var stuntmænd med ild i, der var kanon-skud ud over søen, og der var ikke mindst drama til sidste åretag.

Kapsejladsen 2009 blev præcis den spændende og knivskarpe dyst, som både bookmakere og håbefulde studerende havde forudset.

Foran 15.000 tilskuere fik vandrepokalen Det Gyldne Bækken nemlig et nyt hjem i det næste år. Sidste års vindere fra medicinerfestforeningen Umbilicus måtte se sig slået efter en hæsblesende finale af de speedsej-

lende og kampdrikkende økonomer.

Den årlige udgave af Aarhus Universitets kapsejlads løb af stablen torsdag den 7. maj i Universitetsparken, men selve oprindelsen til dysten fortaber sig lidt i de studentikose tåger. *CAMPUS* har gravet i historien og fundet flere banebrydende overraskelser gemt i fortællingen om kapsejladsens oprindelse. Samtidig fortæller en branding-ekspert, hvor stor en værdi arrangementet egentlig har for universitetet.

Vil du se hele dækningen af sødysten, kan du ikke nøjes med at bladre i denne papiravis.

Hvert år tager *CAMPUS*-redaktionen nemlig langt flere billeder af indmarcherne, sejladserne og det feststemte publikum, end der på nogen måde er plads til i avisen. Derfor har vi i år taget konsekvensen og flyttet vores dækning af selve kapsejladsen til vores hjemmeside www.au.dk/kapsejlads

Her kan du både se billeder fra arrangementet, følge en ny sejler i statskundskabs-

båden gennem hele dagen, og ikke mindst se videoer af samtlige heats i fuld længde.

Så hvis du vil se billeder af indmarcherne og udklædningerne, høre hvordan en 2. semester-studerende oplever det at have hele studiets ære på sine skuldre, og ikke mindst se eller gense, hvor få meter politologerne egentlig tabte med i finalen, så besøg vores hjemmeside.

Læs mere på side 7 ➔
[og www.au.dk/kapsejlads](http://www.au.dk/kapsejlads)

Foto: Jesper Raas/AU-foto

Guddommeligt klarsyn?

Af prorektor Nina Smith

Hurtigt ind, hurtigt igennem og hurtigt ud. Det er de politiske krav om frafald, studieforløb og færdiggørelse. En tænkning, som ligger bag målene i udviklingskontrakter, færdiggørelsesbonus og andre styringsinstrumenter for universiteterne. Politikerne bygger i dag økonomiske incitaments-tunneler, der for alt i verden skal få de unge så hurtigt gennem uddannelsessystemet som muligt – med den konsekvens, at det er vanskeligt for de studerende at skifte spor undervejs eller gå væk fra de forudbestemte stier. Det store spørgsmål er, om disse økonomiske incitaments-tunneler overhovedet gavner studietiden, velfærden og samfundsøkonomien, eller om de har den direkte modsatte effekt?

Det, at få lov til at tage en uddannelse med SU, er en anselig offentlig investering. Derfor har samfundet en klar og naturlig forventning om, at de studerende kommer ud af uddannel-

sessystemet i en fart, så de kan komme ind på arbejdsmarkedet, betale skat og være med til at finansiere velfærdssamfundet.

Men bag regeringens vision om at få de unge hurtigst muligt gennem uddannelsessystemet ligger en økonomisk styring og en filosofi om, at uddannelsessystemet bedst bygges op som en række parallelle tunneler, hvor man helst ikke skal gå til siden (vælge om) eller forstyrres af udefra kommende elementer såsom udlandsophold, praktik eller måske en børnefødsel. Det gælder om som ung at kravle ind i den rigtige tunnel fra begyndelsen!

For at vælge den rigtige tunnel fordres et næsten guddommeligt klarsyn. Helst allerede som 15-årig, når der skal vælges ungdomsudannelse. Allersenest når man skal vælge en videregående uddannelse. Måske er det faktisk årsagen til, at så mange unge venter nogle år med at vælge videregående uddannelse? De vil ikke proppes ind i tunnelen uden mulighed for at kunne gå til siden eller opsøge andre spor undervejs. En af konsekvenserne er, at mange unge venter flere år med at starte på den helt rigtige uddannelse. Vi har netop i år oplevet en stigning på 35 procent i antallet af kvote 2-ansøgninger, og blandt dem er der

mange, som har brugt nogle år på at spore sig ind på det endelige uddannelsesvalg.

Men hvad værre er, ender mange unge desværre med ikke at få truffet valget og komme i gang med en videregående uddannelse. Derfor er der stadig et stykke vej til målsætningen om, at 50 procent af en ungdomsårgang færdiggør en videregående uddannelse.

Som systemet er bygget op lige nu, er der klare økonomiske incitamenter for uddannelsesinstitutionerne til at forsøge at forhindre, at de studerende skifter tunnel undervejs. Tunnel- eller sporskifte til en anden uddannelse er 'fracfald', og det skal reduceres mest muligt ifølge universiteternes udviklingskontrakter. Studie- og beskæftigelsesrelevant udlandsophold, virksomhedspraktik eller erhvervsarbejde øger desuden risikoen for, at universitetet mister sin færdiggørelsesbonus, fordi disse aktiviteter let kan forlænge studiet.

Set ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt virker det bare helt skævt. Målet må være, at de unge samlet set over livet bidrager mest muligt til velfærdsstaten, samtidig med at de erhverver sig de bedst mulige uddannelsesmæssige kvalifikationer på universitetet, i studiejobbet eller ved udlandsopholdet. Måske kombineret med, at man stifter familie

og får nogle børn, inden man bliver for gammel. Og så må vi jo ikke glemme de unges egne ønsker! Lettere tunnelskifte eller sporskifte, om man vil, og relevante aktiviteter i tilknytning til studierne er vist også en ret attraktiv vej for mange unge: Så hvad er egentlig visionen for vores uddannelsessystem?

Mon ikke et mere fleksibelt uddannelsessystem med mulighed for at skifte spor undervejs ville få flere unge til at påbegynde en videregående uddannelse og flere til at starte tidligere? Et fleksibelt uddannelsessystem med mulighed for og støtte til at foretage om-, fra- og tilvalg undervejs med mulighed for at overføre rimelig merit, hvis man gerne vil skifte spor. Så kan det godt være, at de studerende er lidt længere undervejs – men hvad gør det, hvis de starter tidligere, har det bedre i studietiden, går direkte i beskæftigelse og performer bedre på arbejdsmarkedet? Lad os derfor gøre op med det snævre tunnelsyn, der kræver et guddommeligt klarsyn.

CAMPUS IN BRIEF

More women in senior research positions

There are far more women than men studying at Danish universities today, but only 13 per cent of the professors at Aarhus University are women. This is not good enough, and something needs to be done about it, say Mette Verner (associate professor of economics at the Aarhus School of Business) and Vibeke Lehmann Nielsen (associate professor at the Department of Political Science). Both women have helped to organise the 'Women in Academia' conference, which is to be held at Aarhus University on 18-19 May.

"Today 45 per cent of our PhD scholars are women, and if they are overlooked when we recruit new assistant and associate

professors we are missing out on half of our full potential. The university can't afford to do this. If we want to do the best research in the world, it's no good focusing on men alone," explains Mette Verner, whose research area is gender differences in the world of research. She points out that even though this issue has been debated since the 1970s, very little has changed.

"In Denmark the general view is that the current situation is not necessarily a problem, and that things will change in time. 50 years ago there were no women at university at all, so it's just a question of time – that's what lots of people say. But it's not just a

question of time. And anyway, if we just wait around for things to happen, things will change far too slowly," she says.

Vibeke Lehmann Nielsen says that the 'Women in Academia' conference aims to bring this issue into the public eye and demonstrate that the uneven allocation of senior research positions really is a problem.

"We're always trying to push this issue up the agenda. Because like anything else, the most important thing is to get to the top of the conscious agenda of the decision-makers. And that's the battle we're trying to fight," concludes Vibeke Lehmann Nielsen.

Page 4

Highly motivated modern-day Vikings

Ten beers for ten men and women in two teams crossing a lake five times in a rubber boat. It sounds like great fun! Originally the event was intended to be no more than a good way of warming up before the Friday bar and an end-of-week student party. But what started out as a bit of fun has now turned into a major event featuring serious competition between groups of highly motivated modern-day Vikings.

This year was the 19th anniversary of the regatta on the lake in the University Park – and 10,000-15,000 enthusiastic spectators were there to see it happen, lining the banks alongside the lake. The event is turning into a genuine competition between the various student party committees involved, with many of the teams training hard in the weeks leading up to it. And it has even become a major attraction with considerable branding value for Aarhus University. Media interest in the spectacular show has also increased steadily from year to year. For instance, Radio Denmark and the internet version of the national daily newspaper 'Politiken' both reported this year's regatta, and in recent years the event has been reported at great length in the local press. Even TV2 television now has a reporter on the spot for the great occasion.

"The regatta definitely

has great marketing value for the university," says account manager Dorte Krogh from the Mediaedge:cia agency, which is currently running a recruitment campaign for Aarhus University. The management of Aarhus University is also well aware of the value of the regatta, describing it as a unique event that helps to make Aarhus an attractive place to study. Photos of the regatta are now used more widely in the recruitment campaigns and other material issued by the university.

"The regatta has great branding value," says associate professor Britta Timm Knudsen, a researcher into the experience

economy at the Scandinavian Department.

"The regatta generates added value for the university to supplement its core service, which is the production of knowledge. So for the university the regatta is just like the branding campaigns carried out by major companies, featuring values which aren't necessarily related to their core product," explains Britta Timm Knudsen, adding that this fact also makes the regatta a good example of the modern experience economy."

Page 7

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne.

Den nyeste udgave af *CAMPUS* kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 2. juni.
Deadline for indlæg den 25. maj kl. 10.00.

Redaktion: Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448, 8000 Århus C
T: 8942 2334, e-mail: campus@au.dk
Webisode: www.au.dk/campus

Annoncer: dgmedia 7027 1155

Tryk: Hornslet Avistryk

ISSN: 1604-1607

Redaktionen

Hans H. Plauborg
Ansv. redaktør
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
M: 6020 2708
hho@adm.au.dk

Kristian Serge
Skov-Larsen
Journalist
T: 8942 2480
M: 2338 2221
ksl@adm.au.dk

Gitte Bindzus
Knudsen, journalist
T: 8942 1981
M: 6020 2626
gbk@adm.au.dk

Louise Debois
Studenterskribent
M: 3082 3007
ldn@adm.au.dk

Astrid Hellerup
Madsen
Studenterskribent
M: 2096 6855
ahm@adm.au.dk

Fotografer

Lars Kruse
Fotograf
T: 8942 2347
lk@adm.au.dk

Søren Kjeldgaard
Fotografelev
T: 8942 2347
M: 6020 2694
sskj@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotografelev
T: 8942 2347
jbura@adm.au.dk

Studerenterarbejdet skal på kontrakt

Støtten til studenterorganisationerne på AU skal fremover ikke udelukkende udbetales på baggrund af foreningernes stemmetal til bestyrelsen. I stedet skal hver enkelt forening lave kontrakter om konkrete studieaktiviteter. Både Frit Forum og Studenterrådet er positive.

Af **Kristian Serge Skov-Larsen**
ksl@adm.au.dk

Hvert år giver Aarhus Universitet omkring 3,8 millioner kroner i støtte til studenterorganisationer. Cirka 1,1 million bliver fordelt af de enkelte hovedområder, 1,5 million går til særlige arrangementer som fester i parken, kapsejls og studenteridrætten, og 1,2 million er hidtil blevet fordelt mellem de studenterpolitiske organisationer efter

deres stemmetal til de to seneste bestyrelsesvalg. Men nu har rektoratet, efter at have hørt de studenterpolitiske organisationer, besluttet, at den sidste 1,2 million i stedet skal fordeles efter kontrakter, hvor organisationerne og universitetet indgår aftaler om konkrete studenteropgaver, som skal løftes. Det kan være støttearbejde for studenterrepræsentanterne i studienævnene, foredragsrækker for de studerende eller noget helt tredje.

Formålet med den nye ordning er, at pengene ikke skal fordeles efter, hvem der kan trække flest stemmer, men i stedet efter, hvem der gør det bedste arbejde for de studerende. Både de socialdemokratiske studerende i Frit Forum og det tværpolitiske Studenterrådet er positive over for den nye model.

Håber på mere anerkendelse
Karl Kjær Bang, som er Århus-formand for Frit Forum, håber, at den nye kontraktbaserede støtte vil betyde, at universitetet i højere grad vil anerkende foreningen som en samarbejdspartner på lige fod med Studenterrådet. I løbet af et semester arrangerer Frit Forum 20-30 foredragsaftner med bl.a. forskere og meningsdannere, som formanden meget gerne vil have gjort mere synlige. Karl Kjær Bang afviser dog, at foreningen vil føre mindre valgkamp

til universitetsorganerne, selvom de fremover ikke er så afhængige af stemmerne for at få penge. – Vi er en studenterpolitisk organisation, og det er vigtigt for os at være med til at præge studiemiljøet. Det gør man bl.a. ved at få valgt repræsentanter til studienævn, akademisk råd og bestyrelsen, og derfor vil vi fortsat lægge mange kræfter i valgkampene. Men måske giver det os en større frihed til at brede studenterdebatten ud på fakulteter, hvor vi normalt ikke har været til stede, at vi ikke mere er afhængige af bestyrelsesstemmerne.

Slipper for pseudovalgkamp
Studenterrådets formand Svend Dyrholm er også umiddelbart positiv over for den nye aftaleform, selvom han gerne vil se udformningen af de endelige kontrakter, før han rækker armene helt i vejret.

– Det er meget vigtigt for os, at vi stadig får mulighed for at støtte f.eks. fagrådene på de enkelte institutter, og at studenterdemokratiet kører ordentligt videre, selvom det kommer på kontrakt. Men generelt er vi positive, for i den gamle model kunne hvem som helst stille op til bestyrelsen og få penge, hvis de var gode til at samle stemmer, selvom de ikke lavede studenterpolitisk arbejde. Vi slipper for pseudovalgkampe, der for nogle foreninger kun handler om penge, og får i stedet mere studenterarbejde. Det kan kun være positivt, siger han.

Den nye fordelingsmodel vil gradvist blive indfaset over de kommende år, og de cirka 100.000 kroner, som Aarhus Universitet hvert år modtager øremærket fra staten til studenterpolitisk arbejde, vil fortsat blive fordelt efter stemmetallet til bestyrelsen. ■

Flere Erasmus Mundus-studerende får erstatning fra Aarhus Universitet

I januar fik fire erstatning, og nu udbetaler Aarhus Universitet i alt 1,5 millioner til yderligere 22 Erasmus Mundus-studerende.

Af **Kristian Serge Skov-Larsen**
Ksl@adm.au.dk

Aarhus Universitet har aldrig selv fået pengene i kassen – de er i stedet opkrævet af udenlandske universiteter, der rutinemæssigt opkræver deltagergebyr hos studerende fra andre lande. Men mens hundredvis af studerende hvert år rejser ud på egen hånd til fremmede universiteter, og nogle af dem også betaler indskrivningsgebyr for det, så er de i alt 26, som nu skal have erstatning, ifølge Universitets- og Bygningsstyrelsens (UBST) fortolkning rejst ud som en fast del af et dansk uddannelsesforløb. De har alle studeret på Erasmus Mundus-uddannelserne ”Lifelong Learning: Policy and Management” og ”Journalism and Media Within Globalisation”, og fordi uddannelsen ifølge

UBST bliver drevet af et dansk universitet, hvor betalingsuniversiteter ikke er tilladt, skal alle 26 nu have udbetalt erstatning. I januar fik de første 4 erstatning, men i en ny afgørelse slår Universitets- og Bygningsstyrelsen fast, at Aarhus Universitet var forpligtet til at gøre Erasmus Mundus-ansøgerne bekendt med, at der på Aarhus Universitet eksisterede et parallelt dansk uddannelsesforløb, som ikke krævede deltagerbetaling, og at universitetet skal betale erstatning, hvis dette ikke er sket. – Jeg er tilfreds med, at der nu er kommet en afgørelse i denne meget spegede sag, og har på baggrund af den besluttet, at alle 26, der har læst på de 2 uddannelser fra 2005 til 2007, skal have betalt erstatning for de udgifter, de har haft i forbindelse med studieophold uden for Danmark, siger rektor Lauritz B. Holm-Nielsen. ■

Fotos: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Semesterprojekt kan blive til patenteret idé

– Vi vil meget gerne komme igen næste år. Sådan lød det fra Østjysk Innovation efter en veloverstået Designmesse på Informationsvidenskab på Aarhus Universitet. På messen fremviste studerende på 4. semester deres semesterprojekter, og efterfølgende blev de bedste projekter og ideer præmieret af Østjysk Innovation. En af dem, der blev anerkendt, var gruppen ”Party Crew Woop Woop”, der fik præmien for den mest kreative idé.

De to gruppemedlemmer Mikkel Malmberg og Henrik Korsgaard havde fundet en løsning til styring af effekter til guitarister, så de ikke behøver at rode med rækkevis af pedaler på scenen. I stedet for pedaler skal guitaristen bruge kroppen til at skabe den ønskede lyd. For eksempel giver det én lyd ved at rocke fra side til side, mens headbanging giver en anden lyd. Gruppen havde allerede lavet en prototype med deres egen guitar, som publikum kunne prøve, og hos Østjysk Innovation var

entusiasmen for projektet stor. Så stor, at firmaet opfordrede de unge fyre til at komme forbi, så de kunne få hjælp til at få patent på idéen. Designmessen var den første af sin slags, men allerede 20. maj holder Informationsvidenskab endnu en ”demo-dag”. Denne gang er det med studerende på uddannelsen Digital Design. Hovedprisen på 500 kr. gik til gruppen iDiots (billedet).

KORT NYT

Humanister citerer afdøde humanister

Humanistiske og samfundsvidenskabelige forskere citerer langt oftere afdøde kolleger end andre forskere. Det viser en ny kortlægning af citationer foretaget af analyseinstituttet Thomson Reuters, der har undersøgt citationer i tidsskrifter inden for humaniora og samfundsvidenskab i 2007.

Undersøgelsen konstaterer, at afdøde franske tænkere udøver en meget stor indflydelse på dagens forskning inden for humaniora og samfundsvidenskaberne. Således er Michel Foucault (1926-1984), Pierre Bourdieu (1930-2002) og Jacques Derrida (1930-2004) langt de mest citerede forskere i Thomson Reuters opgørelse. Først på en femteplads kommer en nulevende forsker, nemlig den engelske sociolog Anthony Giddens (1938-). Den yngste af de hyppigst citerede forskere er på 9.-pladsen filosofen Judith Butler (1956-), der er specialist i kvindestudier, postmodernisme og poststrukturalisme. Den ældste er på 13.-pladsen filosofen Immanuel Kant (1724-1804).

En ud af ti KU-ansatte mobbes

En ny arbejdspladsvurdering på Københavns Universitet (KU) viser, at ca. 10 procent af medarbejderne bliver mobbet. Af de 10 procent siger 80 procent, at de bliver mobbet af en kollega, mens ca. 40 procent siger, at de oplever mobning fra en leder.

Vicedirektør for HR & Organisation på KU Niels Balslev Wendelboe er ifølge *Universitetsavisen* rystet over tallene.

– Vi kan ikke fortsætte med at lade, som om mobning ikke er et problem. Det kan ikke være rigtigt, at der skal være medarbejdere, der mistrives, når det har så enorme personlige konsekvenser for den enkelte og for KU, siger han til avisen.

Hovedsamarbejdsudvalget (HSU) på KU har på baggrund af resultaterne straks nedsat et udvalg, der skal komme med konkrete forslag til, hvordan universitetet løser mobbe-problematikken. Aarhus Universitets første store undersøgelse af det psykiske arbejdsmiljø på universitetet ventes offentliggjort den 26. maj.

Ny bog om campus og studiemiljø

Arkitektur og fysisk planlægning spiller en helt afgørende rolle, når man vil skabe universiteter i verdensklasse. Det hævder bogen *Campus og Studiemiljø – fysiske rammer for morgendagens universiteter*, der er udgivet af Universitets- og Bygningsstyrelsen under Videnskabsministeriet.

Bogen beskriver og debatterer gennem internationale cases og en enkelt dansk case (LIFE i København), hvordan universiteter har fået øjnene op for potentialet i at bruge fysisk planlægning strategisk. Det er langt fra en tilfældighed, at MIT vælger planlægningsmetoder, der sikrer ikonarkitektur, eller at Harvard integrerer bæredygtighed i alle led af bygningsplanlægningen, eller at ETH Zürich vælger at omdanne en 70'er-campus til en akademisk bydel for TankeKultur.

– Mange af de internationale cases viser, hvor vigtigt det er, at universiteterne åbner op for omverdenen. Det kan være i den store skala i form af bygninger og arkitektur. Men det kan også være i forhold til indretningen af forsknings- og studiemiljøer, siger ansvarshavende redaktør på bogen, arkitekt Mikala Holme Samsøe.

Bogen bør være pligtlæsning for alle beslutningstagere og rådgivere, der arbejder med fysisk universitetsplanlægning, men er i høj grad også interessant for medarbejdere og studerende, der interesserer sig for de fysiske rammer på deres arbejdsplads. Den kan downloades på www.ubst.dk

Flere kvinder i toppen af forsker-Danmark

På konferencen Women in Academia bliver der igen sat fokus på en gammel problemstilling om for få kvindelige professorer og lektorer på universitetet. Det er en problemstilling, som har været diskuteret siden 1970'erne, men hvad skal der til for at ændre de nedslående tal?

Af Gitte Bindzus Knudsen

gbk@adm.au.dk

Kvinder udgør i dag langt hovedparten af de studerende på de danske universiteter. Alligevel er kun 13 procent af professorerne på Aarhus Universitet kvinder. Det er alt for lidt, og det skal der ændres på, mener Mette Verner, lektor i nationaløkonomi på Handelshøjskolen, og Vibeke Lehmann Nielsen, lektor på Institut for Statskundskab. De har begge været med til at arrangere konferencen Women in Academia, som finder sted på Aarhus Universitet den 18.-19. maj.

– I dag er 45 pct. af de ph.d.-studerende kvinder, og hvis man ikke tager dem med i overvejelserne, når man rekrutterer til nye adjunkt- og lektorstillinger, mister man halvdelen af potentialet. Det har universitetet ikke råd til. Hvis vi skal lave den bedste forskning i verden, nytter det ikke, at man kun ser på mændene, fortæller Mette Verner, der selv forsker i kønsforskelle i forskningsverdenen, og

skal nok ændre sig med tiden.

For 50 år siden var der jo ingen kvinder på universitetet, så det er bare et spørgsmål om tid, siger mange, men det er det ikke. Så går det hvert fald alt for langsomt, fortæller hun.

Svært at finde løsninger

Vibeke Lehmann Nielsen er enig. For et par år tilbage var hun med til at starte netværket fraU (female researchers at Aarhus University). Det skal hjælpe med at rette op på skævheden på forskergangene.

– I dag er mange enige om, at der er et problem. Nu er spørgsmålet bare, hvad vi kan gøre for at løse det, fortæller hun og forklarer, at der de seneste 30 år ikke har været de store tiltag til at forbedre situationen.

Et af tiltagene har været FRE-JA-midlerne, som kun kvindelige forskere kunne søge. Derudover blev der midt i 1990'erne oprettet en tænketank, der skulle finde løsninger på området.

Alligevel er situationen stadig, at næsten 9 ud af 10 professorer er mænd, og Vibeke Lehmann Nielsen har også selv svært ved at svare på, hvad man bør gøre, hvis ressourcerne var der.

– Vi ved ikke præcist, hvad der skal til for at ændre statistikken. Derfor skal vi bruge noget af denne konference på at få samlet noget af den viden og de erfaringer, der er på området, siger hun og forklarer, at problemet er meget komplekst.

– Der er flere årsager til problemet. Den første problemstilling går på, om det handler om at ændre organisationen eller kvinderne, og der er selvfølgelig nogle ting, der skal vendes i kvindernes hoved, som for eksempel at købt boller er lige så gode som hjemmebakte til en børnefødselsdag,

Problemet med de manglende kvinder i forskning kan sammenlignes med diskussionen om miljøproblemerne indtil for nylig: Alle var enige om, at man skulle passe på miljøet, men alligevel gjorde de fleste ikke noget ved det, erkender Vibeke Lehmann Nielsen.

men der er også nogle barrierer på systemniveau, understreger hun og fortsætter:

Rip, Rap og Rup

– Nogle kalder den Rip, Rap og Rup-effekten, hvor mænd ansætter mænd, som ligner dem selv. Det kan for eksempel være en ældre forsker, der kan identificere sig med den unge fremadstormende forsker, og så tager han måske hånd om ham og baner vejen for ham. Den effekt smitter af mange steder. For eksempel får det betydning for arbejdsmiljøet, der er præget af mange "Herkules-typer", som en forsker fra DPU har kaldt dominerende forskere med fokus på den individuelle præstation. I en situation med åbenlys konkurrence med kollegaer og sig selv kan det være svært for kvinder dels at begå sig, dels at orke den kultur, og så stopper de måske deres forskerkarriere allerede efter ph.d.-studiet, siger Vibeke Lehmann Nielsen.

Positiv særbehandling på KU

Københavns Universitet vedtog for et år siden en ordning, der gjorde, at hvis et fakultet havde en mand og en kvinde, der var lige kvalificerede til et professorat, så kunne de ansætte en ekstra professor, hvis de ansatte kvinden.

– Man kan diskutere, om den metode er ideel, for det kræver ikke meget at regne ud, at man bare skal ansætte kvinden for at få begge kandidater. Men samtidig viser det dog, at Københavns Universitet har valgt at bruge

rigtig mange penge på at komme problematikken til livs, og det er mere, end man kan sige om Aarhus Universitet, lyder det fra Vibeke Lehmann Nielsen.

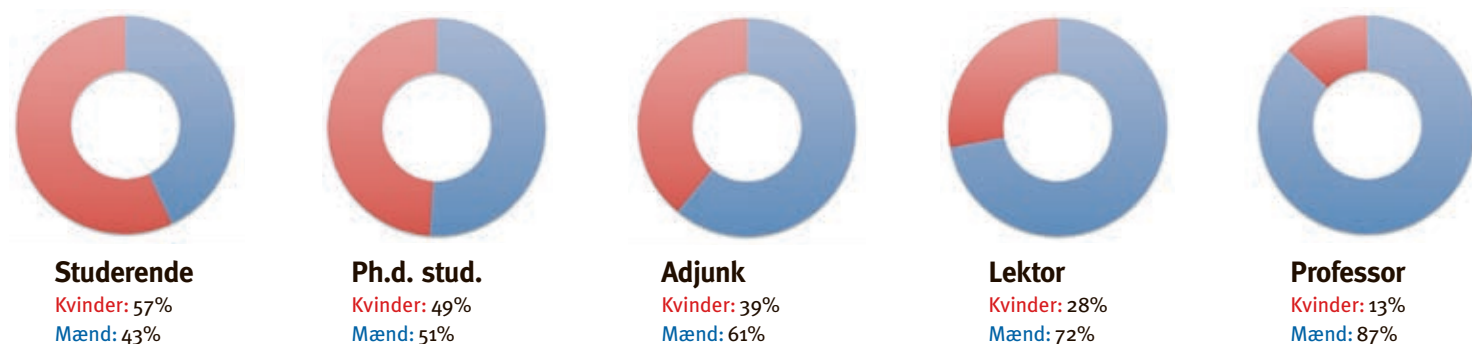
Hun erkender, at problemstillingen med de manglende kvinder i forskning nok kan sammenlignes med miljøproblematikken, der i mange år også var "offer" for, at alle var enige om, at man skulle passe på miljøet, men alligevel gjorde de fleste ikke noget ved det.

– Denne konference skal være med til at skabe synlighed og vise, at det er et problem. Vi prøver hele tiden at få problemstillingen lidt længere op på dagsordenen. For som i alt andet handler det om at stå øverst på beslutningstagernes bevidsthedsmæssige dagsorden, og den kamp forsøger vi så at kæmpe, siger Vibeke Lehmann Nielsen.

Hverken hun eller Mette Verner tror dog på det realistiske eller nødvendige i, at halvdelen af alle forskere bliver kvinder. Nogen forskel vil der nok altid være, fordi mænd og kvinder på det individuelle niveau er forskellige. Det er bare ikke så ekstremt, som tallene viser i dag.

– Når man ser på, hvor mange unge kvinder der vinder eliteforskerpriser og får andre anerkendelser, er der intet, der tyder på, at de er dårligere til at forske end mænd, forklarer Mette Verner.

Men hvor pokker bliver de så af, når ph.d.-titlen skal skiftes ud med noget af højere rang, eller når et kontor bliver ledigt på professorgangen? kunne man passende spørge. ■

Knusende succes for historisk hjemmeside

Stor interesse for danmarkshistorien.dk sendte ny portal til tælling

Af Svend Aage Mogensen
Kommunikationschef, Det Humanistiske Fakultet

Først måtte universitetets nye historieportal www.danmarkshistorien.dk åbne før tid, fordi tusindvis af brugere ville ind og læse i det nye digitale historieværk, og da hjemmesiden officielt åbnede torsdag morgen, røg klik-tælleren op over 100.000 allerede i morgentimerne, og så røg forbindelsen til både højmiddelalder, enevælde og besættelsestid. Serveren var gået i knæ under det massive pres, og danmarkshistorien.dk var ganske historieløs.

Et par timer senere havde serveren fået indopereret nogle muskuløse chips, og det var derfor en stolt institutleder af Institut for Historie og Områdestudier, Jan Ifversen, der nogle timer senere kunne byde de omkring 100 inviterede historielærere og andre gæster velkomne til noget, han mente, var en verdensnyhed:

– Mig bekendt findes der ikke andre samlede historiske fremstillinger på nettet, heller ikke fra andre lande.

Lurmærket
Den ny hjemmeside rummer en komplet, digital danmarkshistorie i 13 kapitler, 300 leksikonopslag og foreløbig 400 kilder i form af tekst, lyd og billeder, i alt omkring 3.000 sider.

Netop kombinationen af den samlede fortælling og referencer til de originale kilder er en af hjemmesidens styrker, forklarede lederen af projektet, ph.d. Anne Sørensen:

– Nettet er det førende informationsmedie, men der er også mange faldgruber og sider af tvivlsom kvalitet. Det, vi som historikere kan, når vi formidler, er at få en masse løsrevne informationer til at hænge sammen. Vi er i bedste forstand en demokratisk danmarkshistorie. Folk kan klikke sig frem til deres egen danmarkshistorie, uden at vi stiller en kanon op for dem. Som historikere ejer vi ikke historien, og hjemmesiden er ikke nogen endegyldig version

af landets historie.

Et blik ind i historieskrivningens maskinrum, kaldte Jan Ifversen det.

– Det er et sted, hvor spørgsmål ikke er givne, men skal stilles. Det, at denne danmarkshistorie er forskningsbaseret, adskiller den fra meget andet, der findes på nettet, for eksempel de Wikipedia-opslag, som gymnasieelever er så glade for. De kan være udmærkede, men de er ikke lurmærkede. Dét er danmarkshistorien.dk!

Mytedrab
Netop kildesamlingen vakte begejstring blandt tilhørerne.

– Jeg er især glad for, at man kan samle et antal kilder og pakke dem i en pdf-fil. Det er en utrolig god og nem måde at sammensætte et godt undervisningsmateriale på, sagde gymnasielærer Ane Lindskov Borberg fra Horsens Statsskole, der overværede åbningen.

Hjemmesiden har desuden en sektion til undervisere med udvalgte temaer og en helt speciel sektion om myter i danmarkshistorien, der giver svar på, hvad der er ret og vrang i historierne om Chr. Xs hvidkalkede hest, Hækerups brandert og Nordsoølien og Dannebrogss fald fra himlen i 1219.

Interne gevinster
Ideen til portalen fik lektor Anders Bøgh for ni år siden, men de gode viljer var ikke nok til at bære projektet alene, og først da ideen i 2007 fik bevilget midler til projektet og der blev ansat en projektleder, samtidig med, at projektet blev gjort til en del af Det Humanistiske Fakultets officielle strategi, kom der for alvor skub i sagerne.

Gennem det seneste 2½ år har 35 historikere arbejdet med hver deres bidrag til det fælles projekt, og det har givet instituttet flere sidegevinster.

– Det har været en kollektiv entrepriser båret af brainstorm, engagement og kreativitet, også i de perioder, hvor vi havde svært ved at se, hvordan det skulle lykkes, fortalte projektleder

Anne Sørensen.

– Samtidig har det været et frirum for os alle, hvor vi har kunnet mødes om noget vigtigt og sjovt uden de traditionelle hierarkier og formelle akademiske skel.

Øje for humaniora
– Det siges, at der stadig er en politiker hist og her, der ikke mener, at humanistisk forskning er væsentligt for samfundet, sagde dekan Bodil Due med henvisning til en ny undersøgelse fra Center for Forskningsanalyse.

– Det kan jo undre, og der kan tænkes mange forklaringer, men én af dem er måske, at de slet ikke har fået øje på, hvad humanister egentlig går og laver.

– I dag er det blevet sværere at undgå at få øje på dét, konstaterede en tilfreds dekan. ■

Se den nye side på www.danmarkshistorien.dk

Både det gamle Århus, den danske befrielse og demonstrationerne under Cuba-krisen kan man læse mere om på den nye hjemmeside om danmarkshistorien.

Kvalitetskontrol skal afløse udviklingskontrakterne

Videnskabernes Selskab foreslår omfattende ændringer af universitetsloven og vil bl.a. styrke den individuelle forskningsfrihed.

Af Helge Hollesen
hho@adm.au.dk

Nej til udviklingskontrakter og ja til benchmarking. Det er et af de markante forslag, som Det Kongelige Videnskabernes Selskab nu fremsætter i forbindelse med den aktuelle evaluering af universitetsloven.

Udviklingskontrakterne er en del af lovgrundlaget for universiteterne, men de stemmer kun i ringe grad

overens med det princip om universiteternes selveje, der er grundlag for loven, mener det forskningspolitiske udvalg under Videnskabernes Selskab, som heller ikke mener, at kontrakterne bidrager til at opfylde mål og effektivitet i uddannelse og forskning.

Samme lov som friskoler
I stedet for kontrakterne foreslår udvalget, at kvalitetskontrollen med

universiteterne skal foregå ved at sammenligne nøgletal for en lang række aktiviteter. Udvalget siger dog ikke noget om konsekvenserne for et universitet, der klarer sig dårligt i denne benchmarking. Som supplement til benchmarkingen foreslår udvalgets seks professorer en evalueringsordning, der skal sikre, at større uddannelses- og forskningsområder med mellemrum underkastes en kritisk bedømmelse.

Udvalget foreslår også, at universitetsloven skal omfatte de grundlæggende regler for finansieringen af universiteternes opgaver. Det svarer til den lovgivning, som friskoler og private grundskoler er underlagt, og som sikrer dem selvstændighed og uafhængighed, selvom de er offentligt finansierede og underlagt en række krav om ansvarlighed og kontrol.

Loven sikrer ikke fri forskning
I forhold til den overordnede ledelse på universiteterne vil Videnskabernes Selskab sikre, at bestyrelserne skal have et eller to udenlandske medlemmer med erfaringer som undervisere og forskere. Udvalget foreslår, at de skal udpeges af Det Frie Forskningsråd for at imødegå tendensen til selvsupplerende bestyrelser.

Om forskningsfriheden siger udvalget, at det er væsentligt at få

ændret loven, fordi den ikke formelt sikrer den enkelte forskers forskningsfrihed. Det kan gøres ved, at loven fastslår, at universitetet har forskningsfrihed og skal værne om den enkelte videnskabelige medarbejders forsknings- og ytringsfrihed samt om videnskabsetik, mener udvalget. Efter norsk forbillede vil udvalget også have en bestemmelse, som betoner forskningsfrihedens rammer i forhold til interne og eksterne instanser.

Professor Jørgen Grønnegård Christensen var eneste repræsentant fra Aarhus Universitet i udvalget, der uddyber sine forslag i Folketingets Forskningsudvalg den 20. maj. ■

Redigeret af

Gitte Bindzus Knudsen

AU•nyt

Stort potentiale for dyrkning af økologiske jordbær

DJF: Kun et par procent af den danske jordbærproduktion er økologisk, men den kan vokse betydeligt, for efterspørgslen på økologiske produkter er stigende.

Skal man dyrke økologiske jordbær, er der flere væsentlige ting, som skal være på plads, inden produktionen igangsættes. Alt dette kan man læse om i et nyt hæfte fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet.

Seniorforsker Holger Daugaard fra Institut for Havebrugsproduktion har i publikationen bl.a. gennemgået, hvilke sorter der bør vælges til dyrkning.

– Erfaringer fra forsøg og praksis har vist, at man ved økologisk produktion bør vælge sorter, der ikke har for kraftig vækst og samtidig er robuste over for skadedyr og sygdomme, påpeger han.

Nogle af de andre emner, der gennemgås i bogen, er gødskning og bladanalyser, jordbehandling og vanding samt høst og udbytter.

Publikationen kan downloades på www.agrsci.dk.

Det Teologiske Fakultet går til filmen

TEO: Med tre webfilm vil Det Teologiske Fakultet sætte levende billeder på uddannelserne i teologi, religionsvidenskab og arabisk- og islamstudier. Uden at være informationstunge henvender webfilmene sig til unge uddannelsessøgende, der er nysgerrige på Det Teologiske Fakultet som studiested.

Filmene beskriver studieliv, faglighed og bacheloruddannelsens karrieremuligheder og

blev vist offentligt første gang den 11. maj, hvor der i bedste biografstil blev delt popcorn og cola ud til seerne.

Filmene indgår i en hjemmeside for kommende studerende, hvor man f.eks. også finder uddybende beskrivelser af studierne og kontaktinfo på formelle studievejledere.

De kan ses på www.teo.au.dk

Fortællinger om os selv

HUM: Torsdag den 14. maj åbnede todags-seminaret Stories of Nationhood in Plural Societies. Seminaret var det andet i en serie MatchPoints-seminarer, hvor Aarhus Universitet ønsker at skabe dialog mellem forskere og offentligheden med emner af bred samfundsinteresse. Seminaret handlede i år om nationale identiteter og værdier og om nationale fortællingers og forestillingers betydning for samfundets værdier og integrationen af indvandrere. Blandt hovedtalerne var Aarhus Universitets nye gæstprofessor Francis Fukuyama. Ud over Fukuyamas tiltrædelsesforelæsning bød seminaret på oplæg fra mange andre kendte og højt estimerede forskere. Seminaret var derfor også meget velbesøgt. På åbningsdagen var omkring 200 mennesker mødt frem for at blive klogere på fortællingerne om os selv.

Global opvarmning giver større edderkopper

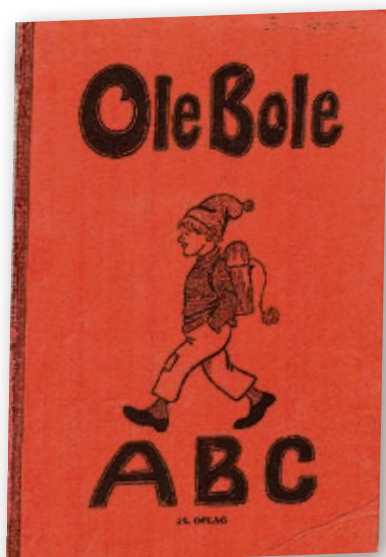
DMU: Den største jagtedderkop i Arktis bliver endnu større i takt med, at klimaet bliver varmere. Det viser forskning, som forsker Toke Thomas Høye, Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet, sammen med en række udenlandske kolleger har udført ved forskningsstation Zackenberg i Nordøstgrønland.

Som et eksempel har forskerne studeret den arktiske jagtedderkoppear *Pardosa glacialis*, og studiet viser med al tydelighed, at det var-

mere klima får begge køn til at blive betydeligt større, end de plejer. Men hvor hunnerne udnytter den større krop til at få flere unger, så bruger hannerne de ekstra ressourcer på at blive tidligt kønsmodne.

– Resultatet er en øjenåbner for os biologer, for det afslører, at kønene ikke reagerer ens på klimaændringerne. Vores resultater viser, hvor vigtigt det er at studere, hvordan kønnene for en bestemt dyreart reagerer på klimaændringerne hver for sig, fortæller Toke Thomas Høye.

Nyt stort forskningsprojekt om dansk skolehistorie

DPU: En forskergruppe ved Danmarks Pædagogiske Universitetsskole (DPU), Aarhus Universitet, har netop modtaget en bevilling på 11 millioner kr. fra Carlsbergfondet. De næste fem år skal 12 historikere undersøge den danske skolehistorie fra middelalderen og frem til det 21. århundrede.

Det ambitiøse forskningsprojekt vil resultere i et omfattende værk på fem bind med titlen "Dansk skolehistorie. Vilkår, visioner og hverdag gennem 500 år". Projektet kommer til at udfylde et tomrum, for der findes i dag ingen samlede fremstillinger af skolehistorien i et længere eller bredere perspektiv.

Værket skal belyse den mangfoldighed, der har karakteriseret det danske skolesystem siden dets begyndelse med store forskelle mellem skoler på landet og i byen, i kolonierne og helstaten, for drenge og piger, høj og lav og for børn med forskellig etnisk baggrund. Projektet er klar i 2014, samme år som folkeskolen fylder 200 år.

AU-forskning i Nature: Små nano-kasser med stort potentiale

NAT: I det anerkendte tidsskrift *Nature* beskriver forskere fra Aarhus Universitet, hvordan det er lykkedes dem at fremstille en kasse i nanostørrelse, som er den hidtil mest komplekse, menneskeskabte nanostruktur, der er dannet ved selv-samling.

Byggeklodserne, som nano-kassen er konstrueret af, er DNA-molekyler, og på næsten magisk vis samler

hundredvis af DNA-molekyler sig selv til lige netop den struktur, som forskerne har designet på computeren. I *Nature*-artiklen beviser forskerne vha. flere biofysiske metoder, at de faktisk har dannet den ønskede nano-kasse. Nano-kassen har tilmed et låg, som kun åbner sig, hvis det kommer i kontakt med lige netop de stoffer, som forskerne ønsker, skal åbne den. Dette

giver mulighed for at bruge nano-kassen som diagnostisk sensor til at afsløre tilstedeværelse af f.eks. virus eller kræft og på længere sigt kontrollere frigivelse af medicin i syge celler.

Artiklen i *Nature* har titlen *Self-assembly of a nanoscale DNA box with a controllable lid* (*Nature*, Vol. 459, 7 May, 2009).

I flere år stod kampen om Det Gyldne Bækken kun mellem medicin- og tandlægestuderende, og alle kneb blev taget i brug, fortæller Jens Winther Jensen, der her er på vej i land ved den anden kapsejlad i 1992. Privat foto.

Et søslag med brandingværdi

Den årlige kapsejlad i Universitetsparken var i flere år blot en duel mellem et par gummibåde, som blev afgjort af medicinernes magtmissbrug. *CAMPUS* er dykket ned i historien om en begivenhed, der passer perfekt til moderne oplevelsesøkonomi.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

10 bajere til 10 mænd og kvinder fordelt på to hold, som skal krydse en sø fem gange i en gummibåd.

Det lyder jo både sjovt og hyggeligt, og sådan var det også tænkt. Fællesskab om en ikke særlig seriøs konkurrence som opvarmning til en fredagsbar og efterfølgende fest. Men det skulle vise sig at blive spiren til en sand festdag og et sagnomspundent søslag om Det Gyldne Bækken, der i dag er med til at brande Aarhus Universitet.

Ideen til den kom en natte time efter en fest for de medicin- og tandlægestuderende. Deres respektive festforeninger Umbilicus og Klubrådet var begyndt at holde fælles fester, efter at Tandlægehøjskolen og Det Lægevidenskabelige Fakultet var lagt sammen i et nyt sundhedsvidenskabeligt fakultet.

– Under oprydningen var der en, som foreslog at lave en kapsejlad på universitetssøen med inspiration fra de årlige rodueller på Themsen mellem otterbådene fra universiteterne i Oxford og Cambridge. Derfra udviklede ideen sig, fortæller Jens Winther Jensen, der var med på medicinernes hold i den anden duel mod tandlægerne i 1992.

– Det var det år, vi første gang kæmpede om bækkenet, som vi købte hos Hjælpe midde l cen tralen, siger Jens Winther Jensen og punkterer dermed et par af de myter, der omgærdede kapsejladsen. Den begyndte ikke i slutningen af 70'erne, men i 1991, og trofæet er ikke et brugt bækken, som blev fundet frem for at have noget at dyste om ved den første duel.

Alle kneb i brug

Jens Winther Jensen er i dag formand for Lægeforeningen og har med en vis stolthed, men mest på afstand, fulgt kapsejladsen. For 6-7 år siden kom han dog helt tæt på begivenheden som dommer.

– Der var flere tusinde tilskuere, og det var vildt imponerende, husker Jens Winther Jensen. Sammen med sin meddommer blev han af flere af de deltagende hold beskyldt for at have en vis andel i medicinernes sejr det år.

Og den mulighed skal man bestemt ikke udelukke. Medicinstuderende, der deltog i 90'erne, erkender blankt, at de tog alle kneb i brug for at vinde Det Gyldne Bækken.

– Da vi vandt i 1992, tog en af mine holdkammerater svømmefodder på og lagde sig oven på gummibåden, så han sparkede sig over søen i stedet for at padle. Så var den sag afgjort, fortæller Jens Winther Jensen.

– Der var jo ingen strikse regler dengang, og dem, der var, bestemte medicinerne. Og vi kunne godt finde på at ændre dem undervejs, husker Trine Bay, der var med til at arrangere to sejladser midt i 90'erne. Sammen med en kvindelig studiekammerat fik hun det ene år brandmænd til at komme op i Universitetsparken og rette deres sprøjter mod tandlægernes første båd, der aldrig nåede over søen.

Kidnapningen

Om det var på grund af attentatet, at tandlægerne ikke stillede op året efter, eller om de virkelig ikke kunne stille et hold, som de sagde, rører historien ikke. Men deres afbud betød, at juristerne fik chancen. Eller rettere så fik de den aldrig på grund af fem hårdebrede fyre,

som medicinerne havde allieret sig med.

– De kom i et folkevognsrugbrød, og da de to hold før sidste tur over søen stod ret lige, væltede de ud af vognen og bortførte juristernes sidste roer, fortæller Mads Riiskær Pedersen, der således i ensom majestæt kunne ro medicinerne til sejr i 1997. Han mener, bortførrerne kom fra Jægerkorpset, mens andre siger, det var forklædte muskuløse lægestuderende.

– Juristerne var ikke helt med på, at alle kneb gælder, så de hævnedes sig ved at stjæle bækkenet og mishandle det, erindrer Mads Riiskær Pedersen, der har været med til at arrangere to sejladser.

Mere show – og sport

For et par år siden genså Mads Riiskær Pedersen kapsejladsen og var nærmest rystet over det omfang, den havde fået. Ikke mindst på grund af de holdintroduktioner, han var med til at indføre i 1997 med den første holdindmarch. De såkaldte introer har budt på både elefanter, kraner, svævebaner, strippere, dromedarer og alskens køretøjer og tiltrækker sig efterhånden større opmærksomhed end selve sejladsen.

Sideløbende med både festforeningernes og publikums større fokus på det omgivende show har det sportslige også fået større betydning. Der er kommet mere fokus på at forhindre snyd, og arrangørerne fra Medicin kan ikke som tidligere jonglere med retfærdigheden, som de lyster. Flere af holdene går også mere seriøst til opgaven og indleder træningen flere uger før søslaget.

Eksponerer universitetet

Medieinteressen for det spektakulære show er også steget fra år til år. Både DR Update og Politikens netavis omtalte årets sejlad, og even ten har de seneste år også fået mange spalte millimeter i den lokale dagspresse, ligesom TV2 Østjylland rapporterer fra holmgangen.

– Kapsejladsen har uden tvivl en høj eksponeringsværdi for universitetet, siger accountmanager Dorte Krogh fra bureauet

Mediaedge:cia, som aktuelt kører en rekrutteringskampagne for Aarhus Universitet. *CAMPUS* har bedt hende komme med et bud på, hvad det ville koste, hvis universitetet skulle have annonceret i et tilsvarende omfang.

– Det er svært umiddelbart at overføre omtalen til reklameværdien for universitetet. Der er jo mere fokus på sejladsen end på selve universitetet, og reklamer for universitetet har også et andet indhold, siger Dorte Krogh.

Med de forbehold kan man tilnærmelsesvis prissætte værdien af de 2 minutter og 19 sekunder, som årets kapsejlad fik i TV2 Østjylland, hvor det nåede ud til 60.000 østjyder. For en reklamespot med samme længde på TV 2 Østjylland skulle Aarhus Universitet have betalt ca. 53.000 kr., oplyser Dorte Krogh.

Levedygtig oplevelse

Ledelsen på Aarhus Universitet er da heller ikke blind for kapsejladsens værdi og betegner den som en unik begivenhed, der bidrager til at gøre Århus til en attraktiv studieby. Billeder fra sejladsen fylder også mere end tidligere i det rekrutterings- og profilering-materiale, universitetet sender ud.

– Og der er rigtig god brandingværdi i kapsejladsen, siger lektor Britta Timm Knudsen, der forsker i oplevelsesøkonomi på Nordisk Institut.

– Sejladsen tilføjer universitetet en værdi ud over dets kerneydelse, som jo er at producere viden. På den måde ligner det store virksomheders branding af sig selv med værdisæt, som ikke behøver at have med deres kerneprodukt at gøre, forklarer Britta Timm Knudsen og tilføjer, at det også gør sejladsen til et godt eksempel på moderne oplevelsesøkonomi. Det samme gør sødystens karnevalistiske præg.

– Den involverer i høj grad kroppen, som karnevallet jo også gør, og kræver, at både deltagere og publikum for en kort stund suspenderer den almindelige omgangsform. Men det vigtigste er, at kapsejladsen er en oplevelse, som deltagerne selv har igangsat og videreudviklet. Det er det, der gør den levedygtig. ■

CAMPUS til Foulum

Forskningscenter Foulum er den største enhed under Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet. CAMPUS har for et par dage flyttet redaktionen til Foulum for at lære mere om bl.a. kvægforskning, aktive personalefor- eninger, gentest af grise og ikke mindst hvordan det gik, da forskningscenter og dets forskere i sin tid blev flyttet fra hjertet af København til en mark udenfor Viborg.

Fotos: Jesper Røjs/AU-foto

På besøg hos Foulums firbenede medarbejdere

CAMPUS' udsendte måtte trække i de lyserøde gummistøvler, inden hun tog på visit hos Foulums køer, grise og mink, der alle tog imod med tungeslik, grynt og pib.

Af Gitte Bindzus Knudsen

gbk@adm.au.dk

– Det er faktisk en mand i grønne gummistøvler, som er far til alle vores kalve.

Gorm Veggerby smiler og aer ko nummer 1881 på hovedet.

Vi står i en af de mange stalde på Forskningscenter Foulum, og jeg har lige spurgt, hvor alle tyrene er til de fine blanke køer.

Men dem er der ingen af her. Her er det i stedet manden i de grønne gummistøvler, der kommer og inseminerer alle køerne.

Om det er hans fortjeneste, at de sort-hvide væsener er så glade for mennesker, ved jeg ikke, men alle vil de gerne tale med CAMPUS'

udsendte medarbejder, der i dagens anledning er trukket i de lyserøde gummistøvler.

Og bedst som Gorm Veggerby, der er leder af kvægstaldene, forklarer om den forskning, som køerne bruges til, bliver vi pludselig overrumplet af en slags traktor, der kommer kørende med foder til køerne. Førersædet er dog helt tomt, og den lille maskine kører tilsyneladende helt af sig selv.

– Vi har ledninger i gulvet, som styrer den rundt i gangene, og så stopper den ved hver ko for at give den mad. Robotten ved præcis, hvor meget foder hver ko skal have, fortæller Gorm Veggerby og kigger med beundring over på denne intelligente maskine, der futter af sted fra ko til ko.

Den lille maskine er ikke det eneste ultratekniske i staldene i Foulum.

Adskillige maskiner, måleapparater, skemaer og huller i både køer og grisers maver vidner om, at vi ikke er på en helt almindelig gård, men at der her er gang i diverse projekter, som hvordan en faresti (fødeafdeling) bedst indrettes til søer og dens nye smågrise, hvornår det er bedst at tage kalven fra sin mor, og hvordan insulin påvirker grise.

– Vi ved rigtig meget om dyrene, men vi mangler stadig at undersøge meget. Forskningen går lidt i ring, for efterhånden som undersøgelserne bliver bedre, undersøger man ofte nogle ting igen, fortæller Gorm Veggerby, der nu viser en af de nyeste instal-

lationer i malkestalden – et hæve-sænkegulv. For ligesom kontorfolk skal have hæve-sænkeborde, skal moderne landmænd også have det tilsvarende for ikke at få ondt i ryggen.

Grise i ungdomsboliger

Mens køerne er rigtig glade for mennesker, minder stedets grise til gengæld rigtig meget om os. Derfor er det da også kun naturligt, at man i grisestaldene både finder en fødeafdeling, et barselsafsnit, en børnehave og en kærlighedsafdeling.

Leder af grisestaldene Henrik Kristiansen kan ikke lade være med at smile af journalistens nye foreslåede navne til de forskellige grisestalde.

Hjemmesider til alle projekter

Mange større forskningsprojekter på DJF har deres egen hjemmeside, så andre kan følge med i, hvordan projektet forløber, og læse bl.a. projektbeskrivelser og se kontaktoplysninger på deltagerne.

De mange individuelle hjemmesider bliver til i samarbejde med DJF's informationsafdeling, og interesserede kan bl.a. læse om alt fra økologisk svineproduktion uden kastration til sojabønneyrking i Danmark. Et link til projekthjemmesiderne kan findes på www.agrsci.dk under punkt for forskning.

Fotos: Jesper Røjs/AU-foto

Verdens største biogas-forsøgsanlæg

Siden efteråret 2007 har forskningscenter Foulum været hjemsted for intet mindre end verdens største forsøgsanlæg for biogas-produktion.

Husdyrgødning, foderrester og majsensilage fra forskningscenterets stalde bliver brugt til forsøgsanlægget, hvor det bl.a. bliver undersøgt, præcist hvordan de forskellige komponenter i biomassen kan sammensættes bedst muligt, således at produktionen af biogas kan optimeres. Læs mere om anlægget på www.agrsci.dk under "om DJF" og "faciliteter".

Da "STATEN" flyttede på landet

Hvad ville der mon ske, når man placerede flere hundrede "københavnske" akademikere i et ny-byggeri på en mark uden for Viborg? Lokalbefolkningen var måske nok en smule skeptisk for 25 år siden, men i dag er Forskningscenter Foulum en meget vellidt medspiller i lokalsamfundet.

Alligevel ender han selv med at lege med og præsenterer den næste stald med de fire måneder gamle teenage-grise som "ungdomsboligerne".

– Grisene minder rigtig meget om os på mange måder, og det er også en af årsagerne til, at de er så populære at bruge til medicinsk forskning, fortæller han.

Af samme grund har afdelingen et samarbejde med Viborg Sygehus, så yngre læger, der er i gang med deres speciallægeuddannelse inden for kirurgi, urologi og gynækologi, kan komme og øve operationsteknikker på grisene.

Pels i lange baner

Ud over godt 500 grise og køer er Foulum også hjem for tusindvis af mink. De små væsener

bliver brugt til forskning, men også til fine pelse i alverdens farver.

Dette ses tydeligt i stedets showroom, hvor alverdens farverige pelse pryder væggen.

Da jeg stryger med hånden hen over de hvide, sorte og grå pelse, kan jeg ikke lade være med at spørge, om man selv kan bestemme farver på dem, og det kan man da, fortæller Gert Richelsen og demonstrerer, hvordan en hvid eller grå kombineret med en sort kan give en flot brun pels, som ligner den, som mange fine kvinder er iført.

Før jeg kommer væk i drømmen om en lækker pelsfrakke, får Gert Richelsen mig tilbage til virkeligheden og turen ud mod de levende væsener.

– Det er et rigtig godt tidspunkt, du besøger os på, for vi har lige fået en masse hvalpe, fortæller han, mens vi traver ud mod de lange rækker af små bure.

Og ganske rigtigt. Gemt i små kasser i mødrenes bure klumper de små væsener sig sammen, og til trods for at de er ældre end den 10 dage gamle kalv, vi så tidligere, ligner de rigtige babyunger. Helt hjælpeløse og rynkede, og de fleste har ikke engang fået øjne endnu. Kun små pib kommer ud af dem, da Gert Richelsen tager en enkelt fra flokken for at lade mig holde den lille klump.

Og selv om man her på stedet er omgivet af fancy maskiner og blanke apparater, der vidner om dyrenes liv i en forskerverden, kan man da ikke stå for sådan en lille nuttet en. ■

Af Hans Plauborg

hhp@adm.au.dk

Svend Martin Nielsen var ikke i tvivl. Han og familien skulle selvfølgelig med til Foulum, da Folketinget i 1972 besluttede, at Statens Husdyrbrugsforsøg og Statens Planteavl-forsøg skulle have nyt hjemsted på nogle marker øst for Viborg.

– Næsten alle de yngre forskere flyttede med. Jeg var meget optaget af mit arbejde og så chancen for at være med til at opbygge en ny og tidssvarende institution. Desuden var der ikke det store beskæftigelsesgrundlag i København, fortæller Svend Martin Nielsen, der dengang forskede i kvæg og malkningsmetoder på Statens Husdyrbrugsforsøg.

Der skulle dog gå en rum tid, inden han med familien fandt et hus og flyttede til Bjerlingbro. Der gik nemlig hele 11 år fra Folketingets beslutning, til første etape af det nye Forskningscenter Foulum blev taget i brug i 1983.

– Det var da lidt af en kulturel omvæltning at komme ud på landet, når man havde boet i Københavnsområdet. På den anden side var mange af os jyder, så det var også lidt som at komme hjem igen, siger Svend Martin Nielsen, der har været med til at skrive den nye bog *Foulum – forskningscenter i 25 år*, der udkom i forbindelse med jubilæet den 25. april.

Pionerånden

Forskningscenter Foulum har gennem årene haft flere officielle navne, men lokalt har stedet altid været kendt som "Staten". Institutionen var statslig, og det var staten, der tog beslutningen om byggeriet som led i ønsket om at banke liv og udvikling ind i 70'ernes udkantsdanmark. Måske aner man også lokalbefolkningens skepsis i navnet. Statens akademikere bosat på en midtjysk mark? Ville det gå godt? Ville de kloge folk overhovedet kunne integreres i lokalsamfundet?

– Jeg synes, vi blev godt modtaget, men der var da også en vis undren og skepsis blandt de lokale. Heldigvis bosatte mange sig lokalt, og de kom til at bidrage meget til egnen – for eksempel med udvikling inden for edb. Da vi kom hertil, var lokalområdet nærmest et edb-land, men mange af tilflytterne havde nogle evner, som bl.a. kom handelsskolen i Viborg til gavn, fortæller Svend Martin Nielsen.

Skolerne og dagliglivet i området nød i særdeleshed gavn af de nye tilflyttere, som i vid udstrækning engagerede sig i skolebesty-

relserne og i andre aktiviteter. Men væksten (den lille nærtliggende by Ørum voksede fra 1000 til 1300 indbyggere) gjorde det også svært for de små bysamfund at følge med. Der manglede byggegrunde, pasningsordninger og fritidsaktiviteter.

På forskningscentret herskede der fra begyndelsen en god pionerånd, husker Svend Martin Nielsen.

– Der var lidt en Klondyke-stemning dengang i 80'erne. Folk var meget engagerede og lod sig ikke frustrere af de til tider primitive forhold. Stedet skulle op at køre. Man kunne jo have frygtet, at folk ville løbe skrigende væk, men det skete bestemt ikke.

Trækker højtuddannede til kommunen

Viborg Kommune har fra begyndelsen haft et nært samarbejde med Forskningscenter Foulum, og borgmester Johannes Stensgaard mener da heller ikke, man kan overvurdere centrets betydning for Viborgegnen.

– Forskningscenter Foulum har altid været en sværvægt i det land- og jordbrugsfaglige vidensmiljø i Viborg, og de senere år er samarbejdet med kommunen heldigvis udvidet betydeligt, siger Johannes Stensgaard.

Et af samarbejderne sker i form af Agro Business Park, hvor 20 virksomheder med tilknytning til jordbrug, fødevarer og miljø har

“ Der var lidt en Klondyke-stemning dengang i 80'erne. Folk var meget engagerede og lod sig ikke frustrere af de til tider primitive forhold. Man kunne jo have frygtet, at folk ville løbe skrigende væk, men det skete bestemt ikke.

Pensioneret forskningschef
Svend Martin Nielsen

etableret sig med støtte fra kommunen, regionen og forskningscentret.

– Agro Business Park er et fremragende eksempel på et væksthus, der fører forskning og konkrete ideer ud i livet. Samtidig er det sådanne miljøer, der er med til at trække flere højtuddannede til regionen. Hvis jeg skal sammenfatte Forskningscenter Foulums betydning i et enkelt udsagn, må det være, at det har trukket mange højtuddannede og aktive borgere til Viborgegnen, siger Johannes Stensgaard.

Et aktiv for regionen

Regionsformand Bent Hansen fremhæver bl.a., at regionens forskningscentre inden for landbrug, fødevarer og miljø i dag er samlet under Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF) på Aarhus Universitet. Region Midtjylland vil være foregangsregion, når det gælder energi, miljø og fødevarer, og derfor er det nødvendigt med et stærkt forskningsmiljø, der kan omsætte viden til praksis.

– Det er om noget kendetegnende for DJF, at de kan det, siger Bent Hansen.

Som borgmester Johannes Stensgaard fremhæver Bent Hansen også betydningen af forskerparken Agro Business Park.

– Det er forskere med gode ideer, der flytter ind der og skaber virksomheder, vækst og iværksættere, og det er netop den slags, regionen skal være kendt for: at vi kan få viden, forskning og erhverv til at spille sammen, siger Bent Hansen og bekræfter dermed endnu en gang, at "Staten" i høj grad er blevet en vellykket medspiller af kommunen, regionen og hele lokalsamfundet. ■

Tidslinje

1972: Folketinget beslutter, at Statens Husdyrbrugsforsøg og Statens Planteavlsforsøg skal flyttes ud fra Københavnsområdet. Foulum bliver valgt som nyt hjemsted.

1982: Grundstenen bliver nedlagt af landbrugsminister Bjørn Westh.

1984: Den 25. april indvier landbrugsminister Niels Anker Kofoed Forskningscenter Foulum.

1989: Sidste etape af byggeriet står færdigt.

1997: Danmarks JordbrugsForskning (DJF) bliver dannet ved sammenlægning af Statens Husdyrbrugsforsøg og Statens Planteavlsforsøg.

2007: Danmarks JordbrugsForskning bliver fusioneret med Aarhus Universitet og skifter navn til Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet.

► Lunch in English

Sæt dig her, og tal engelsk. Hver fredag bliver et lille Union Jack placeret på et af bordene i kantine på Forskningscenter Foulum.

Det er ikke for at fejre en særlig britisk weekend-helligdag, men i stedet for at signalere, at ved dette bord taler alle – danskere som udlændinge – engelsk over frokosten. DJF har i alt cirka 100 udenlandske ansatte og ph.d.-studerende.

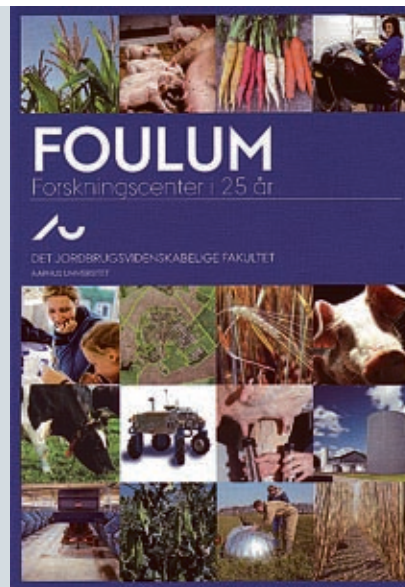

Fotos: Jesper Rasmussen

► Mere om Foulum

I anledning af 25-året for Forskningscenter Foulums indvielse har en gruppe tidligere og nuværende medarbejdere skrevet jubilæumsbogen *Foulum – forskningscenter i 25 år*, hvor man bl.a. kan læse om udflytningen fra København, om de politiske diskussioner omkring centrets placering og ikke mindst om de forskningsområder, som centrets ansatte lige nu arbejder med.

Så vil man vide mere om bl.a. målinger af kalve og malkemaskinernes yversug, om robotteknologiens fremmarch i landbruget og om de fremtidige perspektiver for uddannelse og forskning i fødevarerproduktion, så kan den nye bog absolut anbefales.

Foxtrot som fælles referenceramme

Rabatordning på børnenes julegaver i Fætter BR, danseundervisning og en tur med svævefly. Det er nogle af de arrangementer, personaleforeningen ved DJF i Foulum tilbyder. Det skaber sociale bånd mellem de ansatte og gør samtidig arbejdsglæden større.

Af Astrid Hellerup Madsen

ahm@adm.au.dk

– I alle de 13 år, jeg har været ansat her, har der været snak om, at vi skulle have et motionsrum. 13 år uden, at det blev til noget, siger Anders Breinholt, systemudvikler på DJF i Foulum og formand for personaleforeningen på stedet. Men i februar 2007 skete der noget. Da blev personaleforeningen nemlig stiftet, og så kom der skub i tingene. I dag er over 80 procent af de ansatte aktive i foreningen – og motionsrummet, ja det er nu ved at blive en realitet.

”Der går min dansepartner”

– Da foreningen var på pub-crawl i Viborg var den yngste en specialestuderende, og den ældste var forskningsprofessor Jørgen E. Olesen, der er med i FN’s klimapanel. Det siger noget om, hvor bredt vi har fået folk til at engagere sig, fortæller han.

På DJF ligger de forskellige fagområder

spredt, og de har ikke meget at gøre med hinanden til daglig. Anders Breinholt mener, personaleforeningen er blevet så populær, fordi den får folk til at mødes på tværs af afdelinger. Så selvom der i starten mest bliver snakket arbejde, giver det de ansatte mulighed for at mødes i nye rammer.

– Det er sjovt at se, hvordan ens seriøse kollegaer, dybt intelligente mennesker, må koncentrere sig for at holde takten, siger han om den ugentlige danseundervisning.

– Er det mig, du snakker om? råber en forbipasserende kvinde med et stort smil. Det er tilfældigvis hende, Anders Breinholt danser bl.a. tango og foxtrot med hver mandag. De kendte ikke hinanden i forvejen og ville sikkert ikke være kommet til det, hvis det ikke havde været for foreningens arrangement.

OL i Århus?

Da foreningen skulle startes op, kontaktede bestyrelsen Aarhus Universitet, for at få gode råd og vejledning fra ”moderskibet”. Her fik de

den besked, at man skam ikke havde en samlet personaleforening. Det overraskede meget, men satte ikke en stopper for bagmændenes entusiasme, hvor der ikke er langt fra idé til handling:

– Hvad med Aarhus Universitets Olympiske Lege? Det er da en fantastisk idé! Alle fakulteterne kunne dyste mod hinanden, siger formanden. Han mener, det ville skabe en følelse af samhørighed på det geografisk spredte Aarhus Universitet.

– Vores arrangementer er med til at lade folks batterier op, derfor gider folk blive ved med at møde op. Alle fakulteter burde have en engageret personaleforening. Det giver folk større arbejdsglæde i den sidste ende, siger Anders Breinholt. ■

Foto: Jesper Rals/AU-foto

Personaleforeningen arrangerer bl.a. danseeftermiddage, hvor medarbejdere kan mødes over en tango eller foxtrot.

De rigtige gener

Landbrug er højteknologi, og en gris er ikke bare en gris. På DJF’s Institut for Genetik og Bioteknologi bruges kæmpecomputere og tusindvis af genkortlægninger til at hjælpe griseavlerne med at producere det helt rigtige slagtedy.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Jakob Hedegaard er projektforsker ved Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultets (DJF) Institut for Genetik og Bioteknologi, og han har ikke talt mange minutter om forskningen, metoderne og samarbejdet med gårdene, før enhver bybo-tanke om dansk landbrug som en art bondsk Morten Korch-pastiche er forsvundet direkte op i den støvfri laboratorieluft.

I dag er produktion og udvælgelse af fremtidige avlsdyr ikke noget, som den enkelte bonde går og roder med i et hjørne af stalden, men i stedet foregår det på centrale avlsstationer og med en god hjælpende DJF-hånd fra de dna-

sekvenseringsmaskiner, der står og summer i et hjørne mellem computerne og køleskabene.

– Sådan en kan generere millioner af dna-sekvenser på et par dage, og den bliver snart opdateret, så den kan behandle 10 gange så meget data, forklarer Jakob Hedegaard.

Rent praktisk kan forskningen på DJF være med til at fremavle grise, der f.eks. har bedre kød og er mindre syge, ved at finde de gener, som udløser en skadelig eller en god egenskab. Landmændene kan så bruge forskningen til at basere deres avl på dyr med den helt rigtige genetiske sammensætning.

Jakob Hedegaard understreger dog, at teknikkerne absolut ikke har noget med gensplejsning og kloning at gøre.

De store gensekvenseringsmaskiner kan undersøge millioner af gener på et par dage.

Foto: Jesper Rals/AU-foto

– Vi kan ikke bare finde generne, rykke rundt på dem og så få den perfekte kotelet ud i den anden ende. Det ville både være alt for svært og dyrt og ville også vække folkelig modstand. Vi bruger bare generne til at lede efter dyrene med de bedste egenskaber for landmanden, siger han.

Det samme i tusind år

Jakob Hedegaard forklarer, at genundersøgelser i starten koncentrerede sig om at finde de ”nemme” gener for helt specifikke sygdomme og egenskaber, men at man nu også leder efter genetiske anlæg for mere komplekse egenskaber som modstandskraft og kvalitet.

– Høj modstandskraft styres selvfølgelig ikke af et bestemt gen, men af mange forskellige faktorer, der spiller sammen. Derfor bliver det også meget vanskeligere at udvalgte de mest modstandsdygtige dyr, selv med vores bedre metoder. Men det er et godt ek-

sempel på, hvordan teknikken kan bruges i fremtiden, siger han.

Selv har han senest deltaget i et forskningsprojekt, hvor 12.000 grise, der alle stammede fra 12 orner, blev testet og undersøgt på slagteriet. Og faktisk erkender Jakob Hedegaard, at der ikke er ret meget svinestald over hans job.

– Vi ser oftest kun grisene, når vi er ude på slagterierne for at tage prøver, og langt det meste arbejde foregår i laboratoriet eller foran computeren. Men alligevel er avlsarbejdet grundlæggende det samme, som det har været i tusind år, hvor landmændene har udvalgt de bedste orner og søer. Vi vælger bare ved hjælp af genanalyse i stedet for at måle fedtlaget med en lineal, siger han. ■

Foto: Gitte Kjeldsen Bjørn

◀ Forskning skal skaffe dansk humle tilbage

Danmarks øl smager i virkeligheden mere af Sydtyskland, USA eller Slovenien, for den humle, der bruges til at give også det danske bryg krydderi, er i mange år stort set udelukkende blevet importeret fra udlandet. Det vil et forskningsprojekt under DJF lave om på.

Projektet, som ledes af Gitte K. Bjørn fra DJF’s afdeling i Årsløv på Fyn, har de seneste år indsamlet en række unikke danske humlesorter og deres smags- og duftegenskaber vil blive testet for at finde de sorter, der bedst egner sig til dansk produktion i større skala. Man kan læse mere om projektet på www.danskhumble.dk.

Fotos: Jesper Rals/AU-foto

◀ Medarbejdermassage ti timer om ugen

En af de særlige Foulum-personalegoder, der sikkert kan få enhver om universitetsnakke til at drømme sig til DJF, er den faste massageordning. Laboratorieoverassistent Kathrine Hansen Høirup er også uddannet massør, og ti timer om ugen skifter hun dyreforsøg ud med massagestolen, så medarbejderne gratis kan få løst op for computerspændingerne og kontormuskulaturen. Ordningen er efter sigende en stor succes, og der er fuldt optaget flere uger i forvejen til massørens timer.

16 m² til tre mennesker ...

... det var virkeligheden for den indiske ph.d.-studerende Ravi Patil i otte måneder. Efterspørgslen på de små et- og torumslejligheder på Forskningscenter Foulum er eksploderet på bare et år.

Af Gitte Bindzus Knudsen

gbk@adm.au.dk

I Foulum er der mangel på boliger.

På bare et år er man gået fra at have ledige boliger til lange ventelister. Det pludselige skift skyldes den store stigning i antallet af ph.d.-studerende på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet (DJF), hvor cirka halvdelen af de nye studerende er udlændinge.

En af dem er indiske Ravi Patil, der kom hertil i marts 2008. Dengang fik han en etrumsbolig, som var fin, da det kun var ham, men da hans kone og parrets søn kom til landet seks måneder senere, opstod problemerne. – Boligen er på 16 kvadratmeter, så der er alt for lidt plads til tre personer, men på grund af lange ventelister til en større bolig endte vi med at bo sådan i otte måneder, udbryder Ravi Patil, der netop er flyttet til noget større.

For den indiske ph.d.-studerende er det ligesom for mange af de andre udenlandske ph.d.-studerende, vigtigt at være tæt på sit arbejde, da han ellers ikke ville kunne passe sin forskning.

– Med min feltforskning arbejder jeg meget om aftenen og i weekenden. Det kunne jeg slet ikke, hvis jeg boede i Viborg, da busforbindelsen er meget dårlig. Derfor er det nødvendigt

for mig at bo så tæt på, så længe jeg ikke har et dansk kørekort og bil.

Over 20 på venteliste

Birgit Søndergaard Madsen, der administrerer boligerne i Foulum, bekræfter, at der er stor efterspørgsel på stedets 17 etrumsboliger og otte torumsboliger.

– Da jeg startede for tre år siden, havde vi boliger, der stod tomme, sådan er det ikke længere. Nu har vi over 20 på venteliste, og der kan gå flere år, før de nederste på listen får en bolig, forklarer hun.

På trods af den høje efterspørgsel og de lange ventelister lader det ikke til, at der er nye boliger på vej. Ifølge Niels Kiil, kontorchef på Forskningssekretariatet i Foulum, vil DJF ikke bygge nye tjenesteboliger ved Forskningscenter Foulum. I stedet satser man på i samarbejde med Viborg Kommune og boligselskaber i Viborg at kunne udbyde flere møblerede værelser/boliger i Viborg.

Dekanatet har dog også valgt at tale med

et ejendomsselskab om mulighederne for flere boliger i Foulum, da alle muligheder bliver undersøgt.

– En betingelse for at få en privat investor til at putte penge i et boligprojekt er dog, at det kan dokumenteres med en stor sandsynlighed, at investoren får en fast lejeindtægt retur hver måned, og det kniber det med, når institutterne skal binde sig økonomisk ud i fremtiden, forklarer Niels Kiil. ■

Boligsituationen på Forskningscenter Foulum er ikke den bedste. I otte måneder måtte den indiske ph.d.-studerende Ravi Patil bo med sin hustru og deres barn på 16 m²

Foto: Jesper Rajs/AU-foto

DJF hitter hos udenlandske studerende

DJF har fået tildelt 11 af Aarhus Universitets 39 stipendier til studerende uden for EU, fordi fakultetet har fået usædvanligt mange udenlandske ansøgninger til kandidatuddannelserne.

Af Hans Plauborg

hhp@adm.au.dk

Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultets nye kandidatuddannelse Agro-Environmental Management er særdeles populær. Fakultetet har modtaget næsten 200 ansøgninger fra studerende uden for EU til kandidatuddannelsen, der uddanner de studerende til at forstå spillet mellem natur, miljø, klima og jordbrug. Og det til blot ét enkelt stipendium, der har været slået op i forbindelse med COP15 (den 15. klimakonference under FN's Klimas-

konvention, som finder sted i København i december).

– Vi er meget glædeligt overraskede over de mange ansøgninger. Det viser, at vores nye uddannelser er populære, og at COP15 har været et ret godt udstillingsvindue i udlandet, siger forskningschef og uddannelsesansvarlig Jørgen Brøchner Jespersen. De fleste ansøgninger kommer fra studerende i Asien og Afrika.

Jordbrug det vigtigste erhverv

Til et andet stipendium inden for kandidatuddannelsen Biosystems Engineering har fakul-

tetet også fået mange ansøgninger fra studerende uden for EU. Jørgen Brøchner Jespersen forklarer den udenlandske interesse med, at jordbrug mange steder uden for Europa fortsat er det absolut vigtigste erhverv for den samfundsmæssige og økonomiske udvikling, og at interessen for at dygtiggøre sig derfor er stor.

– Samtidig indeholder vores uddannelser et stort element af miljølære, og det tror jeg også tiltrækker mange, siger han.

Bedre hjælp fra universitetet

Ansøgningssuccesen har nu medført, at Aarhus Universitet har bevilget DJF yderligere 11 stipendier til studerende uden for EU. Universitetet har i år 39 af den slags stipendier, der betaler uddannelse og ophold for de studerende. Ifølge Jørgen Brøchner Jespersen er fakultetet klar til at modtage de mange flere

studerende fra lande uden for EU, der skal gå sammen med danske og europæiske studerende.

– Det giver selvfølgelig nogle udfordringer både sprogligt, kulturelt og pædagogisk, men dem skal vi nok løse. Til gengæld synes jeg, Aarhus Universitet skal være meget opmærksom på, at hvis man virkelig ønsker en større strategisk satsning på det internationale område, så skal man også have et fælles set-up, der kan understøtte strategien i form af støtte, boligbistand osv. til de studerende. Den slags kan vi ikke slås med ude på fakulteter og institutter, siger Jørgen Brøchner Jespersen. ■

► Gode DJF-råd til fortvivlede haveejere

Hvis man – rent privat – gerne vil have røddere æbler, større jordbær og mere modne blomster, så er der nu hjælp at hente fra DJF-publikationen *Frugt og bær. Sådan lykkes de i haven med økologiske metoder*.

Her skriver Maren Korsgaard og Hanne Lindhard Pedersen bl.a. om den optimale jordbund for blåbær, og hvordan græsplænen ikke skal gå helt op til frugttræets stamme. På den måde kan også hobbyhaveentusiasten få gavn af DJF's viden.

Hele publikationen på i alt 16 sider kan findes på www.agrsci.dk ved at søge på titlen i søgefeltet.

Foto: Lars Kruse/AU-foto

► Se selv DJF

DJF's forskningscentre i Foulum, Flakkebjerg og Årsløv modtager hvert år tusindvis af besøgende til undervisningsforløb og rundvisninger.

De besøgende – som kan være alt fra husmoderforeninger til folketingspolitikere – er ofte selv med til at planlægge deres ture, selvom køerne med gennemsigtige luger i maven, så forskerne bedre kan studere fordøjelsesprocesserne, efter sigende plejer at være et fast stop.

Til gymnasieelever har DJF, i lighed med mange andre steder på AU, det særlige tilbud "Forsker for en dag," hvor de kan lære mere om aktiviteterne på centrene.

Interesserede kan kontakte rundviser Ejner Seerup på Ejner.Seerup@agrsci.dk

Foto: Jesper Rajs/AU-foto

LYSERØDE FODBOLDE OG BLÅ MÆRKER

Der var dømt høje opspilsøvelser, hårde tæmninger og mange dribblingsfejl, da *CAMPUS* udsendte agerede fodboldspillere til en træningsaften sammen med Damer 2-holdet i Jysk Akademisk Idrætsforening.

Af Louise Debois

ldn@adm.au.dk

– Hvilken sportsgren skal du så prøve næste gang? spørger min redaktør mig, da vi sidder til redaktionsmødet og skal planlægge denne udgave af *CAMPUS*-avisen. Jeg fortæller, at jeg har fået en aftale med JAI-F (Jysk Akademisk Idrætsforening-Fodbold). Her har studerende siden 1943 kunnet spille fodbold på alle niveauer, og jeg skal til træning sammen med Damer 2-holdet tirsdag aften. Jeg hører en let fnisen fra de andre redaktionsmedlemmer, der ikke aftager, da jeg fortæller, at jeg aldrig har spillet fodbold før. Inden mødet slutter, lover jeg da også at anskaffe mig et par fodboldstøvler.

– Du skal jo helst ikke brække benene, siger min chef.

Så er tilliden til mine fodboldegenskaber alligevel større, da jeg kontakter Damer 2-holdet for at høre, om jeg må komme på besøg. Trænerne Edwin Spencer og Martin Nielsen (også kaldet Tyskeren) forsikrer mig om, at jeg ikke vil falde igennem og ødelægge træningen, for i JAI-F er der plads til alle.

Fodbolddebut

Jeg har ikke praktiseret fodbold siden engang i folkeskolegården, hvor jeg var en af dem, der altid stod tilbage, når der skulle vælges hold. Jeg håber ikke, det indikerer, hvordan det kommer til at gå i dag, tænker jeg, mens jeg kæmper mig op ad Viborgvej mod min allerførste fodboldtræning. Godt forpustet møder jeg holdet ved banerne, og det første, jeg ser, er et arsenal af lyserøde fodbolde og matchende overtræks-trøjer. Man kan godt se, at det er piger, der spiller her. Jeg låner et par fodboldstøvler.

– Har du benskinne på? er der én, der spørger. Jeg kigger forvirret på de andre og kan godt se, at det tilsyneladende er standard-udstyr. ”Stump” (Sandra Wind-Hansen), som

CAMPUS sætter fokus på nogle af Aarhus Universitetssports 14 medlemsklubber. I dette nummer har *CAMPUS* besøgt Jysk Akademisk Idrætsforening-Fodbold.

har været med på holdet i snart tre år, mener godt, hun kan undvære, og låner mig sine. På klubbens hjemmeside har jeg læst om pigerne, at de mestrer diverse Laudrup-moves, og det er min klare målsætning at kunne det samme, inden jeg begiver mig hjemad denne aften. Første punkt på dagsordenen er tekniske øvelser, der skal styrke det offensive spil. Holdet spiller i serie 2, hvor de håber at kunne erhverve sig en bronzemedalje. Med fire tabte kampe bag sig skal de dog snart til at lave mål, hvis det skal lykkes. Men trænerne tror stadig på det, for pigerne er mentalt stærke og giver aldrig op, fortæller de.

AaB-firkanten

Første træningsskridt mod flere mål er den såkaldte ”AaB-firkant”. Den ene halvdel af holdet fordeler sig i en stor firkant med fronten mod den anden halvdel, der står i midten. Tricket er, at spillerne i midten laver boldafleveringer til dem i yderkanten. Jeg starter i inde. Når jeg sparker, ryger bolden – med få undtagelser – i den rigtige retning, og jeg føler egentlig, at jeg er kommet ganske hæderligt fra start. Det der Laudrup-move skal nok blive en realitet, tænker jeg. Lige indtil Tyskeren prikker mig på skulderen, fordi han gerne vil vise mig, hvordan man egentlig sparker til en fodbold. Jeg får at vide, at man skal bruge indersiden af foden og ramme bolden cirka midt på.

– Ved ækvator, hvis du forestiller dig, at bolden er en jordklode. Så ryger den ikke så højt op i luften, forklarer Tyskeren pædagogisk. Jeg fornemmer, at mit Laudrup-move måske alligevel ligger et stykke ude i fremtiden.

Derefter er det tid til tæmningsøvelser, stadig i AaB-firkant-style. Spillerne i yderkanten har nu bolden og skal kaste den mod benene på spillerne i midten. Det virker på en eller anden måde kontraintuitivt at lade andre kaste en hårdtpumpet fodbold mod sig og så bare blive stående. Også selvom den er lyserød.

– Brug det ben, der er stærkest, lyder trænerens opfordring. Jeg mener bestemt, det må være mit højre, og jeg sætter kurs mod en af de piger, der står med en bold hævet over hovedet. Hun kaster, og en svie breder sig i mit lår. Selvom bolden rammer mig, stopper den

ikke, men flyver ufortrødent videre i en anden retning. Jeg gentager seancen flere gange, og da vi er færdige, og jeg har erhvervet mig mit hidtil største blå mærke på inderlåret, fortæller træneren, at man da gerne måtte skifte ben undervejs. Det kunne han jo godt have sagt lidt før.

Og der var mål

Trænerne deler os i flere mindre hold, og en række angrebsøvelser venter forude. Her gælder det om at dribble sig igennem forsvaret og score et mål. Det er da regler, der er til at forstå. Måske det er nu, jeg skal vise mit fodboldværd. Edwin agerer målmand. Efter et par mislykkede driblinger får jeg igen bolden. Foran mig står en forsvarsspiller, men det lykkes mig elegant at komme uden om hende. Så er det nu, tænker jeg. Jeg løber op ad banens venstre kant, nærmer mig målet og føler mig temmelig Laudrup-agtig. Jeg kan se Edwin stå i målets venstre side.

Jeg sparker til bolden. Øjensynligt rammer jeg den ikke på ækvator, for den ryger højt op i luften, men denne gang virker det, som om det er tilsigtet, og bolden lander lige i målets øverste højre hjørne. Sådan! Mit livs absolut største (og første) fodboldsucces.

Talentfordobling

Men det mål bliver det tætteste, jeg kommer på at realisere et Laudrup-move denne tirsdag, for da hele holdet tørner sammen i kamp, virker min præstation knap så overbevisende. Alligevel får jeg opmuntrende tilråb fra de andre, så snart jeg rører bolden, og jeg hører ikke noget for de gange, jeg skyder den i favnen på en modspiller. Spillerne fortæller, at en af JAI-F's store styrker er det sociale liv og den gode omgangstone.

– Her behandler man hinanden ordentligt og roser hinanden meget, siger Edwin.

Træningen er ved at være slut, og vi lægger de lyserøde bolde ned i en stor sæk, for de skal i kælderen og vente på, at det igen bliver tirsdag. Jeg spørger trænerne ud om mit fodboldtalent.

– Du har en hæderlig indersideaflevering og en god acceleration. Men du er nok ikke en usleben diamant, mener Edwin.

– På en skala fra 1 til 10 gik du nok fra 1 til 2 i løbet af aftenen. Og det er jo en fordobling, siger Tyskeren med begejstring i stemmen.

Selvom jeg hverken er en sleben eller usleben diamant, hopper jeg alligevel på cyklen med en langt bedre følelse end dengang i skolegården og tænker, at jeg godt kunne blive glad for fodbold – og at fodbold måske også, med tiden og øvelsen, kunne blive glad for mig. ■

Læs mere om Jysk Akademisk Idrætsforening-Fodbold på www.jai-fodbold.dk

Fakta om Louise:

- 25 år. Stud.mag. i nordisk sprog og litteratur og samfundsfag.
- Er vokset op i slikbutik med rigelige mængder af skumfiduser, tivolistænger og lakridssnøreband. Er stadig en anelse miljøskadet.
- Daglig motion: cykeltur til universitetet og hjem igen (ca. 2 kilometer hver vej).
- Har tidligere spillet badminton.
- Har hørt, at sport og motion skulle være sundt, og har sat sig for at prøve det af i nogle af Aarhus Universitetssports (AUS) medlemsklubber i håbet om at finde sin yndlingssport.

Biologistuderende ser

RØDT

Biologernes bar er den betonkommunistisk bastion, som støtter de små og sikrer stor diversitet.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Selv på et universitet er der folk, der nægter at anerkende historiens skæve gang, men nærmest gør en dyd ud af at stå med fødderne solidt plantet i fortidens hængedyng.

Denne afart af menneskeracen kan man på Aarhus Universitet støde ind i på Biologi. Især når studiestøvet skal skylles ned med godt øl i Fredagsbaren™. Så ser man dem folde sig ud i fuldt flor i Vandrehallen i Biologiens Hus, hvor farven på deres skjorter og huer, duge og lamper mere end antyder, hvilken fortid de unge mennesker trækker på.

Rødt, rødt og atter rødt. På væggen gør den røde fane med hammer og segl det helt klart. Og det er med stolthed, at baren på dette tidspunkt i verdenshistorien, hvor den netop er fyldt 30 år, og alle andre taler om forandring, fortsat hævder sin status som den sidste betonkommunistiske bastion i Europa.

Socialistisk staffage

Det var først efter Berlinmurens fald i 1989, at barfolkene sprang ud som betonkommunister. Hvordan det hænger sammen, forklarer Thomas Nielsen, der er en af fredagsbarens gamle kasserere.

– Efter at have lukket baren sad vi en aften og fik et par ”vi-skal-

lige-vende-verdenssituationen-inden-vi-går-hjem-øl”. **Midt i sin anden Blå Thor udbrød en gammel kammerat pludselig: ”Når nu muren er faldet, så er vi den sidste betonkommunistiske bastion i Europa,”** og det har vi mere eller mindre seriøst dyrket lige siden, siger Thomas, der i dag er projektleder på Centre for Tropical Ecosystems Research ved Biologisk Institut og stamkunde i fredagsbaren.

Efter proklamationen af betonbastionen begyndte baraktivisterne at indlede deres møder med at synge ”Når jeg ser et rødt flag smælde”, og det gør de stadig. Senere fik de den røde fane af en begejstret studerende, som købte den i Leningrad, før byen blev Skt. Petersborg, og Thomas Nielsen skaffede gennem sine kontakter i Vietnam de røde skjorter med hammer og segl, hvor hammeren vender forkert i forhold til sit sovjetiske forlæg. De røde huer med barens logo kom til ved 25-års jubilæet, og selvfølgelig har baren også sin egen sangbog med Che Guevera på forsiden. Til den socialistiske staffage hører også en kæmpeplakat med Lenin, Arbejdersangbogen, Maos Lille Røde og en bog om planøkonomi, som er pligtlæsning for kassereren.

Kritiske studerende

De studerende på Biologi har gennem årene ofte været mere kritiske og aktive end andre studerende på Det Naturvidenskabelige Fakultet. Det var da også i en periode med rød dominans på instituttet, at fredagsbaren blev grundlagt som et alternativ til festforeningen Biogas – ikke for at forsyne de studerende med røde Tuborg, men

for at få et fast ugentligt mødested.

– I starten var baren rigtig kollektiv hygge-nygge og rundbordspædagogik-agtig med hjemmebagte boller, te og måske en enkelt øl, fortæller Thomas Nielsen. Han gik selv i gang med biologistudierne 10 år senere.

– Dengang sagde man, at biologi favnede fra den yderste venstrefløj til yderste højrefløj. Det omfattede en, der var så langt til venstre, at ingen venstreradikale partier ville have ham, og en enlig fra Det Radikale Venstre. Hvad der lå til højre for ham eksisterede simpelthen ikke, siger Thomas Nielsen og beretter om perioder med en nærmest hadsk stemning mellem baren og Biogas.

– Det var de sorte mod de røde, husker han.

Gamle med privilegier

I dag er forskellen mellem de to institutioner på Biologi knap så politisk betonet. Og dog.

– Biogas er til for kunderne. Men som masserne er til for den betonkommunistiske elite, er kunderne til for fredagsbaren, forklarer Kristian Krag. Han er *gammel* – og for alt i verden ikke *tidligere* – ølmand. ”Tidligere” er kun dem, der svigter, som den kasserer, der efter et år på posten blev aktiv i Biogasfraktionen Fragglerne og derfor mistede retten til at kalde sig gammel kasserer.

Den titel er ellers nok værd at stræbe efter.

Tre gamle kasserere kan nemlig sammen ændre på barens ølpriser, og fem gamle kasserere kan i samlet flok omskrive både den lille og den store historie.

At komme så langt kræver i sagens natur, at man er aktiv i baren. For at blive det skal man først inviteres til barmøde og afæskes sin holdning til øl og den røde farve. Klarer man denne sindelagskontrol uden skrammer, står vejen åben til barens *crew* [sic!], hvor man alt efter køn tituleres enten rod eller dåse.

En af dåserne er Marie Thomsen, som fortæller, at både blandt barens gæster og dens *crew* er der lige så mange kvinder som mænd.

– Men blandt gæsterne er det mænd, der har haft problemer med vores røde profil, tilføjer hun.

Afviser storkapitalen

Selv om de fleste gerne synger med på de røde sange, når barfolkene mødes, så er den røde scenografi og retorik i dag nok mere image end udtryk for politiske holdninger, mener Hans Thomsen, der både er gammel kasserer og formand.

– Man skal godt nok ikke have partibog for at blive *crew* her i baren, men jeg tror, at den appellerer mere til dem, der politisk hælder til venstre. Så der er nok fortsat et skel i forhold til Biogas, som mere er for de klassiske gå i byen-folk, siger han.

Som sande socialister søger baren selvfølgelig også at stække storkapitalen og støtte de små og svage. Derfor er det ikke til at opdrive en Hof eller Tuborg i baren, som kun vil sælge De Forenede Bryggeriers juleøl. Til gengæld byder baren på 50 andre øl fra de små bryghuse og sætter således en tyk streg under, at diversitet er en sag også for røde biologer. ■

Foto: Jesper Røjs/AU-foto

Betonkommunisterne havde selvfølgelig fundet det røde outfit frem, da de den 15. maj fejrede de første 30 år med biologernes bar. Fødselsdagen er gennem flere fejret med en festival med stor øldiversitet, ølstafet og masser af musik, hvor årets overskud blev brændt af, så profitten leveres tilbage til folket.

EVOLUTION

Mandag 18.**KL. 15.15-17.30. DARWINISME I RELIGIONSVIDENSKAB?**

I foredragsrækken Darwinismens ekspansion taler professor, dr.theol. Hans Jørgen Lundager Jensen om en ny besindelse på evolutionisme, der kan være til stor gavn for religionsvidenskaben. Lok. 010, Auditoriebygningen, Det Teologiske Fakultet.
Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.

HUMANIORA

Onsdag 20.**KL. 11-17.30. KAN HUMANISTISK FORSKNING VÆRE NYTTIG?**

Forskerseminar, der ønsker at skærpe argumenterne for og imod nyttig forskning. Søauditorium 4. Se mere på www.humaniora.au.dk

SPIN

KL. 15. VELKOMMEN PÅ FORSIDEN

Kan man snakke sig fra det hele, og hvad må man aldrig sige? Mød Danske Banks tidligere pressechef Jonas Torp og få gode tips om krisekommunikation. Nordhavngade 1. Arr.: Studenterhus Århus.

FIESTA

KL. 20-03. 100% FIESTA STØTTEFEST

Støttefest for organisationen CRC i El Salvador med salsa- og reggeato-undervisning, boder, spas og løjer. Nordhavngade 1. Arr.: Studenterhus Århus og Mellemfolkeligt Samvirke.

LITTERATUR

Fredag 22.**KL. 10-18.45. LITERATURE IN CONTEXT**

2-days seminar on literature, the literary culture of today and the need for new theoretical discussions, new types of contextualisations and reinterpretations of the well-established contextual ramifications. Kasernen, Langelandsgade. Further information: www.aestetik.au.dk. Organized by Professor Svend Erik Larsen, Section of Comparative Literature.

ØKONOMI

Onsdag 27.**KL. 13.15. DISTINGUISHED SPEAKERS SEMINAR**

Professor Anne Krueger, Johns Hopkins University, Washington D.C. Aud. 011, building 1324. Host: School of Economics and Management.

MTV

Tirsdag 2.**KL. 13 MEDICINSK TEKNOLOGIVURDERING**

Symposium i anledning af etableringen af Universitetsafdeling for Medicinsk Teknologivurdering og 10-års-jubilæet for MTV i Århus. Aud. 4, Søauditorierne. Arr.: Center for Folkesundhed, Region Midtjylland.

SOMMERHIMLEN

Søndag 7.**KL. 20. FULDMÅNEAFTEN**

Sommerhimle. Stjernehimlen med fortælling, myter og musik under stjernerne. 60 kr. Bestil plads på tlf. 8942 3975. Forestillingen gentages kl. 21.30. Planetariet, Steno Museet, C.F. Møllers Allé, Universitetsparken.

KLIMA

Mandag 8.**KL. 15. REFLECTIONS ON CLIMATE SCIENCE**

A lecture series by historians of science. Today's lecture is held by Arthur Petersen, Netherlands Environmental Assessment Agency, who will talk about computer-simulation uncertainties and their role in climate science and policy advice. The physics auditorium, building 1523, third floor. Hosts: Dept. of Science Studies and Dept. of Physics and Astronomy.

FYSIK

Tirsdag 9.**KL. 15.15. LINDHARD LECTURE 2009**

Professor Stuart Kauffman, University of Calgary, on "The open universe and the sacred". Anatomisk Auditorium, building 1232.

100 ÅRS FESTTØJ

Den Gamle By er trukket i festtøjet med en udstilling om de religiøse og folkelige fester, danskerne har fejret gennem 100 år fra jul og påske til Kvindernes Internationale Kampdag 8. marts.

Der er selvfølgelig også tilbageblik på de mange forskellige slags festtøj til livets højtidler som bryllup, sølvbryllup og studenterfest, men også på tøj til for eksempel cocktail-party og havefest.

Festtøjet kan studeres frem til 5. september og kan ses ugens første fem dag kl. 9-17, og fra kl. 10 i weekenden. Studerende kan nøjes med at lægge 50 kr, mens andre betaler 100 kr. Men så kan man også færdes frit i den gamle by og opleve de øvrige udstillinger.

Den Gamle By

EU-DEBAT FOR STUDERENDE

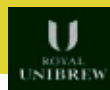
Studieværten Reimer Bo styrer slaget, når EU-kandidaterne Morten Messerschmidt (DF), Jens Rohde (V) og Claus Larsen-Jensen (A) stiller op til to timers debat på Handelshøjskolen forud for valget til EU-parlamentet den 7. juni.

De tre kandidater skal bl.a. diskutere EU's ansvar og rolle i forhold til den økonomiske situation, stigende arbejdsløshed, inflation, sociale problemer, EURO-afstemning, klimaforandringer og indvandring.

Debatten finder sted 20. maj kl. 15-17 i Aulaen, og tilmelding er ikke nødvendig.

De Studerendes Råd & Laug presents – in cooperation with

DANMARKS STØRSTE FREDAGSBAR

The university park
May 22 2009 from 15.00

Main stage

SPLEEN UNITED
OUTLANDISH
THE WONG BOYS

DJ's in the tent – all night!

DJ KATO
On stage from 15.30

Tickets

75,- kr. in advance sale until May 10
90,- kr. from May 11 – and at the entrance

Our website storfredag.dk
contains all the info you need about the event!

ENTRANCE ONLY WITH VALID STUDENT ID
-From any danish institution of *higher* education

Redigeret af Nyhedstjenesten, Fredrik Nielsens Vej 5, 8000 Århus C.
Deadline onsdag kl. 12 i lige uger. Opslag sendes til meddelelser@au.dk
Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte opslagene i den trykte avis.

DOKTORGRADEN

Konferering

SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har konfereret den medicinske doktorgrad til lektor, afdelingslæge, ph.d. **Peter Christensen** for afhandlingen "Colonic irrigation for disordered defecation".

PH.D.-GRADEN

Forsvar

SUN
Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holdes følgende offentlige forelæsninger:

Cand.med. **Lene Unmack Larsen** med titlen "Fetal cardiac function evaluated by new ultrasound techniques: color Doppler myocardial imaging (CDMI) and spatiotemporal image correlation (STIC)".
Forsvaret finder sted den 22. maj 2009 kl. 14.00 i Auditorium B, Århus Universitetshospital, Skejby.

Cand.med. **Jan Møller Nielsen** med titlen "Cardiac dysfunction in diabetes mellitus: The role of the receptor for advanced glycation end products".
Forsvaret finder sted den 29. maj 2009 kl. 13.00 i Auditorium B, Århus Universitetshospital, Skejby.

Cand.med. **Niels Grarup** med titlen "Genetic aspects of type 2 diabetes and related traits – The past, present and future". Forsvaret finder sted den 27. maj 2009 kl. 14.00 på Hagedorn Research Institute, Auditoriet, NSK, Niels Steensens Vej 6, Gentofte.

Cand.med. **Mette Asbjørn Nedergaard** med titlen "Palliative home care for cancer patients in Denmark – with a particular focus on the primary care sector, GPs and community nurses". Forsvaret finder sted den 29. maj 2009 kl. 14.00 i Samfundsmedicinsk Auditorium, Bygning 1262, Universitetsparken.

Cand.med. **Lone Paulsen** med titlen "Statins and renal function. Effects of statin treatment on glomerular filtration rate, blood pressure, and tubular function in healthy subjects and in patients with type II diabetes". Forsvaret finder sted den 2. juni 2009 kl. 14.00 i sal 2, indgang U, 5. sal, Regionshospitalet Holstebro.

SAM

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i psykologi afholder cand.psych. **Drifa Björk Gudmundsdóttir** en offentlig forelæsning over emnet "The relevance of the PTSD and subclinical PTSD diagnosis for parents of children with a somatic illness". Forsvaret finder sted tirsdag den 19. maj 2009 kl. 12.00 i Auditoriet, Psykologisk Institut, Nobelparken, Jens Chr. Skous Vej 4.

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i statskundskab afholder cand.scient.pol. **Rasmus Brun Pedersen** en offentlig forelæsning over emnet "Der ønskes en diskussion af, hvilke teorier og metoder der er bedst egnede til at forstå og forklare de danske forhandlingspositioner og forhandlingsresultater i relation til Maastricht-traktaten". Forelæsningen finder sted torsdag den 28. maj 2009 kl. 14.15 i Aud. A I, bygning 1333.

Tildelinger

SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt følgende ph.d.-graden i medicin:

Cand.med. **Anne Spannow** for afhandlingen "Ultrasonography measurements of joint cartilage thickness in large and small joints in healthy children. Establishing age-related standard values for joint cartilage thickness".

Cand.scient. **Mette Ebbesen** for afhandlingen "Bioethics in theory and practice".

FORSKNINGSSTØTTE

Gigtforeningen

har følgende stipendier til besættelse:

1 seniorstipendium

Seniorstipendiet er ledigt til besættelse pr. 1. januar 2010 eller snarest derefter og bevilges for op til 2 år. Sidste ansøgningsfrist er torsdag den 1. oktober 2009.

2 introduktionsstipendier

De to introduktionsstipendier er ledige til besættelse pr. 1. oktober 2009 eller snarest derefter. Sidste ansøgningsfrist er mandag den 3. august 2009.

Ansøgningsskema til de forskellige stipendier udfyldes og indsendes elektronisk via 'Søg støtte fra forskningsrådet' på www.gigtforeningen.dk/forskning

Forskningsophold i Japan og Kina

I henhold til Rektorkollegiets (Danske Universiteters) samarbejdsaftale med henholdsvis Japan Society for the Promotion of Science (JSPS) og the Chinese Academy of Sciences (CAS) kan der gives tilskud i form af rejse- og opholdsudgifter til danske forskere, der ønsker at gennemføre et forskningsophold i de to lande.

Næste ansøgningsfrist for ophold i Japan 2010-2011 er 15. oktober 2009.

Næste ansøgningsfrist for ophold i Kina i 2010 er 1. oktober 2009.

Nærmere oplysninger på www.dkuni.dk

KURSER

IEDC – Bled School of Management

invites to an intensive nine-day seminar "Discover Management Program", July 7-15, 2009. Participation requires no previous management background. At the end of the Program you will receive a certificate and earn 5 ECTS Credits. The tuition fee for the program is EURO 600 + 20% VAT. Completed application forms should reach IEDC – Bled School of Management before May 31, 2009. For more information please visit www.ledc.si/dmp

STILLINGER

Ved Aarhus Universitet er nedenstående stillinger opslået ledige. Opslagenes fulde ordlyd vil fremgå af fakulteternes hjemmesider.

TAP

Det Teologiske Fakultet

søger en ny kollega til studienævnsekretariatet med tiltrædelse pr. 1. august 2009. Arbejdsområdet vil primært være sagsbehandling, undervisningsadministration og almindelig sekretariatsbistand.

Se stillingsopslaget på www.teo.au.dk

Ansøgningsfrist den 2. juni 2009, kl. 12.00.

STUDENTERUNDERVISERE

Anatomisk Institut

søger et antal undervisningsassistenter/studenterundervisere til undervisning i cellebiologi, histologi, anatomi og histologi for molekylærmedicinere, makroskopisk anatomi og neuroanatomi i efterårssemestret 2009.

Ansøgningsfrist onsdag den 24. juni 2009 kl. 12.00.

FAGLIGE VEJLEDERE

International faglig vejleder

Under Det juridiske Studienævn vil der være en stilling som international faglig vejleder ledig til besættelse snarest muligt. Stillingen kan søges af jurastuderende og er normeret til 420 timer om året.

Ansøgningen skal være Journalkontoret i hænde senest tirsdag den 26. maj 2009 kl. 12.00.

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

Folkeuniversitetet i Århus efterlyser deltagere til Forskerfight 2009.

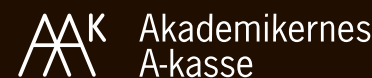
De skal kæmpe om en ærefuld titel og en præmie på 10.000 kr.

Alle er velkomne til at foreslå deltagere til konkurrencen, der er en dyst om at formidle forskning.

Deltagerne skal være forskere eller forskerstuderende på Aarhus Universitet.

Send dit forslag senest mandag 1. juni til Folkeuniversitetet i Århus på ml@fuaarhus.dk eller ring på 22 850 250 (Marie Kruse Larsen).

Læs mere om konkurrencen og se tv klip fra Forskerfight 2008 på www.folkeuniversitetet.au.dk

HUSK 14-DAGES FRISTEN

Meld dig ind i AAK og få inspiration til at se mulighederne, når jobbet skal i hus. Til det laveste kontingent for alle akademikere giver vi dig mulighed for kurser, jobmatch og personlig rådgivning på karrieresporet. Dimittender får 12.800 kr. om måneden i dagpenge og undgår ferie for egen regning med feriedagpenge fra AAK. Meld dig ind på aak.dk – allerede i dag og senest 14 dage efter studieexit.

aak.dk

Studerende passer bedre på hovedet

Måske er de klogere, måske sætter de bare mere pris på deres hjerne. Studerende i Universitetsparken er i hvert tilfælde langt bedre til at huske cykelhelmen end resten af befolkningen, viser en **CAMPUS**-undersøgelse.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

Vi har sikkert alle sammen haft det på fornemmelsen, når vi holder der i krydset om morgnen med alle de æggeskalsklædte unge mennesker. Men nu har **CAMPUS** fundet beviset.

Studerende er bedre til at køre med cykelhjem.
Mens en ny statistik fra Rådet for Større Færdselssikkerhed viser, at kun 6 procent af de 16-25-årige kører med hjelm, viser Bagsidens egen tilsvarende undersøgelse i Universitetsparken, at op mod 30 procent her husker hjernebeskytteren, når de stiger op på cyklen.

Hos Rådet for Større Færdselssikkerhed har projektleder Morten Nielsen i første omgang en vis naturlig skepsis over for metodikken hos den ellers dybt seriøse og videnskabelige Bagside. Men da vi forklarer, at vi skam har kopieret både optællingstidspunkter, registreringsark og gruppeinddelinger fra rådets egen landsdækkende hjelmundersøgelse, som kun har 14 offentlige dage på bagen, og samtidig har registreret 374 cyklisters hovedbeklædning, tør han lidt mere op.

– Hvis studerende virkelig kører mere med cykelhjem, er det et rigtig positivt resultat. Vores egen undersøgelse viser,

at unge i de store byer som Århus og København generelt er langt mere fremme i skoene, hvad angår hjelme, så på den måde passer det ganske fint med vores resultater, siger han.

I modsætning til Bagsiden har Rådet for Større Færdselssikkerhed også forsøgt at finde ud af, hvorfor unge glemmer hjelmen.

– Selvom unge er den gruppe, der cykler allermost, er de også meget følsomme over for udseende og attitude. Hvis det ikke føles smart, kører de ikke med dem. Mange ved godt, at det er bedst at køre med hjelm, men de har ikke lige taget sig sammen til at købe en, siger Morten Nielsen.

Hvorfor de studerende kører mere med hjelm, tør Bagsidens videnskabelige undersøgelsesudvalg ikke konkludere på – men hvis nogen har lyst til at skrive en ph.d. om uddannelses socialiserende effekt på hjelmforbrug, stiller vi gerne vores datamateriale til rådighed.

Et forsigtigt bud kunne dog være, at i takt med at man får fyldt mere og mere i hjernen, bliver man også bedre til at passe på den. ■

Så mange kører med cykelhjem (i procent)

	Rådet for Større Færdselssikkerhed		Egen optælling i Universitetsparken
	16-25 år	26-60 år	
Med cykelhjem	6	16	30
Uden cykelhjem	94	84	70

Kilde: Cyklisters brug af cykelhjem og knallertkøreres brug af styrthjem i bytrafik 2009 og egen undersøgelse

Foto: Jesper Rajs/AU-foto

– Jeg blev kørt ned i går af en bilist, der smuttede over for rødt, og da jeg lå i Falckbilen, overvejede jeg da også, hvorfor jeg ikke havde hjelm på. Men jeg må ærligt indrømme, at jeg næsten allerede har glemt det i dag igen.

Katrine, Jura

– Selv ikke efter have hørt min venindes historie kommer jeg til at køre med hjelm. De ødelægger frisuren, og så får jeg det bare ikke gjort.

Anne, Jura

Foto: Jesper Rajs/AU-foto

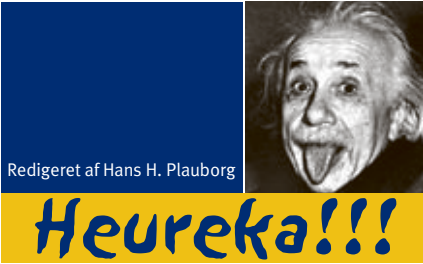
– Jeg begyndte at køre med hjelm, da jeg blev mor. Hvis man vil have sit barn til at cykle med hjelm, skal man også selv gøre det, og så hører vi jo alle sammen historierne om folk, der falder og får reddet livet af hjelmen.

Eva, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole

– Jeg kører ikke med hjelm, fordi jeg ikke har en. Selvfølgelig hører jeg mange historier – og får også dårlig samvittighed, men så glemmer jeg det igen. Men når jeg kører hjem fra fredagsbaren kl. tre om natten, så tænker jeg da også nogle gange, at jeg burde have en hjelm på. Men derfra og så til at købe en, der er langt.

Kim, Informationsvidenskab

Gauguin skar Van Goghs øre af med sværd

Enhver gymnasieelev har hørt historien om, hvordan den hollandske maler Van Gogh skar sit ene øre af i et anfald af depressiv galskab efter et skænderi med vennen, maleren Paul Gauguin.

Men nu hævder tyske historikere i en ny bog, at Van Gogh selv opfandt den historie for at beskytte sin ven, som han forguede. I virkeligheden var det den fægtekyndige Gauguin, der med sit sværd huggede Van Goghs højre øre af efter et voldsomt skænderi dagen før juleaften i 1888.

Ifølge bogen *In Van Gogh's Ear: Paul Gauguin and the Pact of Silence* havde

de to venner været uvenner en hel dag i Van Gogh's hjem i Arles i Sydfrankrig. Adskillige glas var blevet smadret, og til sidst var Gauguin udvandret med alle sine pakkenelliker. Van Gogh fulgte efter, og da de højlydte herrer nærmede sig byens bordel, fik Gauguin nok. Han tog sit sværd og huggede – i vrede eller selvforsvar – det meste af vennens ene øre af, hvorefter han smed sit sværd i Rhône-floden. Van Gogh gav sit øre til en prostitueret og luntede hjem igen, hvor politiet fandt ham i en tilstand af chok dagen efter.

Var det selvestruktion eller Gauguins sværdhug, der fjernede Van Goghs højre øre?

De tyske historikere leverer ikke den berømte "rygende pistol", men hævder, at Van Gogh i flere tilfælde nævner en "tavshedens pagt" mellem ham og Gauguin. De sidste kendte ord, Van Gogh skrev

til Gauguin, var således: "Du tier, og det gør jeg også." Desuden skrev Van Gogh flere breve til sin bror Theo, hvor han antyder en anden historie end den hidtil kendte. En sted skriver han: "Ingen har set mig begå min udåd, og ingen kan forhindre mig i at opfinde en historie, som kan skjule sandheden."

De tyske forskere anfægter dog ikke, at den maniodepressive Van Gogh døde helt for egen hånd godt halvandet år efter episoden med øret.

Anti-terror bh-maske mod influenza A

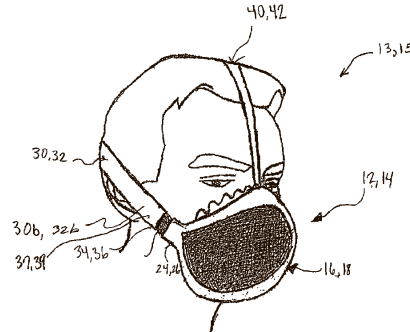
En patenteret brystholder, der kan konverteres til en gasmaske, kan måske få sit endelige gennembrud i forbindelse med influenza A – tidligere kendt som svineinfluenza alias *the Mexican flu*.

Bh'en kan ved hjælp af et snedigt lukkesystem hurtigt tages af og sættes over mund og næse i tilfælde af et biologisk eller kemisk terrorangreb – eller hvis man blot vil beskytte sig mod f.eks. svineinfluenza.

Det er opfinderen Elena N. Bodnar fra Illinois i USA, der har det snart to år

gamle patent på den avancerede bh-maske.

I en mail til Bagsiden skriver Elena N. Bodnar, at meningen har været at opfinde en beklædningsgenstand, som hurtigt kan anvendes som maske, og som øger tilgængeligheden af masker *[sic!]*. Hun afslører desværre ikke, om hun også har planer om at opfinde en maske-konvertibel beklædningsgenstand til mænd, ligesom hun heller ikke har svaret på, om hun vil anbefale mænd at bære bh, så de altid har en gasmaske inden for rækkevidde.

Tegningen i patentansøgningen antyder, at bh-masken udmærket kan bæres af mænd